



ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា

VANDA INSTITUTE



សាលាបណ្ណបង្អាក់បរិញ្ញាបត្រ

**ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់
ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី**

THE AUDIT ON INTERNAL CONTROL SYSTEM OF
ACLEDA BANK PLC

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៤

PHNOM PENH-2024

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា

VANDA INSTITUTE



សាលាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

**ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់
ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី**

THE AUDIT ON INTERNAL CONTROL SYSTEM OF
ACLEDA BANK PLC

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ៖ ឆ័យ ស្មី

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៤

PHNOM PENH-2024



**គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាន់ទី២១
ប្រធានបទ៖ ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី**

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី១

សាស្ត្រាចារ្យណេនាំ

បេក្ខបណ្ឌិត ស្រេង ផល្លា

ធូយ រស្មី

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី៣

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី២

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ាក វុទ្ធី

បេក្ខបណ្ឌិត មាស សំណាង

ប្រធានគណៈកម្មការវាយតម្លៃ និងជាប្រធាន
មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី៤

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ែម សុខហៀក

បណ្ឌិត សេង សំអឿន

នាយកវិទ្យាស្ថាន

នាយិការងារអចិន្ត្រៃយ៍

បណ្ឌិត ហេង វ៉ាន់ដា

បណ្ឌិត ហ៊ុ គុជគន្ធលីនណា

អារម្ភកថា

(Impression)

ក្រោយពីបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជំនាញគណនេយ្យ នៅវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា អស់រយៈពេល៤ ឆ្នាំសិក្សារួចមក ក្រុមយើងខ្ញុំបានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងមុខវិជ្ជាហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារ ជាពិសេស ក្រុមយើងខ្ញុំយល់ច្បាស់ថាជំនាញគណនេយ្យ គឺជាជំនាញមួយមានសារៈសំខាន់មួយដែរ សម្រាប់ទីផ្សារបច្ចុប្បន្នក្នុងនោះស្ថាប័នរដ្ឋក្តី ឯកជនក្តី ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្តី សុទ្ធតែត្រូវអនុវត្តកិច្ច ការធនាគារដូចគ្នា។ ដោយឡែកដើម្បីឱ្យការសិក្សារបស់និស្សិតកាន់តែមានគុណភាពខ្ពស់ វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ ដា បានបញ្ចូលនូវមុខជំនាញសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារតាមកម្មវិធីសិក្សាក្នុងឆ្នាំ សិក្សាទីមួយរហូតដល់ឆ្នាំសិក្សាទី៤។

គ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់ក្នុងការត្រួតត្រាយផ្លូវនិស្សិតឱ្យយល់ច្បាស់ពីការអនុវត្ត ការងារធនាគារពីការចាប់ផ្តើមរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត ការបញ្ចប់ ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ ព្រមទាំងផ្តល់ជា អនុសាសន៍នៅក្នុងការងារធនាគារ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រងនៅក្នុងស្ថាប័នខ្លួនក្នុងន័យឆ្លើយតបឱ្យ បានល្អប្រសើរនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញ។ ដោយក្រុមយើងខ្ញុំសង្កេត ឃើញថាកិច្ចការងារមួយនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង ស្របពេលនៃការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាប ត្របានមកដល់ទើបក្រុមយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសនូវប្រធានបទមួយស្តីពី **“ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី”** យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងក្នុងគោល បំណងឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ឱ្យយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅពីការរៀបចំសារណា និងប្រសិទ្ធភាពនៃការធ្វើសវនកម្ម ផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ។ ក្រុមយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាការរៀបចំសារណានេះ នឹងបានចូលរួមចំណែកក្នុងការស្រាវជ្រាវ របស់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗព្រមទាំងអ្នកស្រាវជ្រាវដ៏ទៃទៀតដែលមានបំណងសិក្សាស្វែងយល់ពីកិច្ចការ នេះ។

ជាទីបញ្ចប់ក្រុមយើងខ្ញុំ សូមមេត្តាខន្តី អភ័យទោសពីសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ រៀបច្បង និងអ្នកអាន ទាំងអស់ នូវរាល់កំហុសឆ្គងដែលកើតមានដោយអចេតនានៅក្នុងសារណានេះ ហើយក្រុមយើងខ្ញុំរីករាយនឹង ទទួលយករាល់ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនាដើម្បីឱ្យការរៀបចំលើកក្រោយទៀតមានភាពកាន់តែល្អប្រសើរ។

បេតាសម្ព័ន្ធក្រុម



ប្រឹក្សា សៀងម៉ី
ID: B21/715



អូល ម៉ីម៉ី
ID: B21/945



ស៊ីម សុខអេង
ID: B21/1313



ទូច អំរ៉ា
ID: B21/964



ហុន តូចឌីម
ID: B21/954

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមយើងខ្ញុំជានិស្សិតនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាន់ទី២១ ជំនាញគណនេយ្យ
សូមសម្តែងនូវការគោរពដឹងគុណ និងថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះ

ក្រុមគ្រួសារដែលបានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ទាំងសម្ភារៈ ថវិកា និងស្មារតី ជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ក្រុមយើងខ្ញុំក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។ ក្នុងនោះក្រុមយើងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការគោរព និងកត្តាឆ្លាតវៃយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតដល់អ្នកមានគុណដែលបានផ្តល់កំណើតដល់ខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំគ្រប់រូប និងសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់បណ្តាសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ទាំងអស់ដែលបានបណ្តុះបណ្តាលក្រុមយើងខ្ញុំនាពេលកន្លងមក។

ក្រុមយើងខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការគោរពដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅ ដល់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហេង វ៉ាន់ដា** នាយកនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ដែលបានផ្តល់ទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល ព្រមទាំងផ្តល់បទពិសោធន៍យ៉ាងច្រើនដល់យើងខ្ញុំ។

សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណចំពោះ សាស្ត្រាចារ្យ **ឆូយ ភឿន** ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដោយបានជួយជ្រោមជ្រែង បង្ហាត់បង្ហាញសព្វបែបយ៉ាង ដើម្បីជួយដល់ក្រុមយើងខ្ញុំបញ្ចប់កិច្ចការសារណានេះជាស្ថាពរ។

សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណដល់សាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកនៃវិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដាទាំងអស់ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញលើកទឹកចិត្ត អនុគ្រោះដល់ក្រុមយើងខ្ញុំរហូតធ្វើឱ្យការសិក្សាបានបញ្ចប់ និងទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះដែរ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនដល់បុគ្គលទាំងអស់ខាងលើឱ្យជួបតែពុទ្ធពរឬនប្រការគឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អំណះអំណាច

ក្រុមយើងខ្ញុំ ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រ ជំនាញគណនេយ្យ នៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ជំនាន់ទី២១៖

សូមធានាអះអាងថា ខ្លឹមសារសារណាក្រោមប្រធានបទ “**ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា កីអិលស៊ី**” នេះគឺជាស្នាដៃរបស់ក្រុមខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំ ដោយគ្មានការពាក់ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកផ្សេងទៀត។ ទិន្នន័យ និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលលើកឡើងនេះ ជាអត្ថបទស្រាវជ្រាវថ្មីសុទ្ធសាធ ដែលពុំធ្លាប់មានជនណាម្នាក់យកទៅប្រើប្រាស់ ក្នុងការស្រាវជ្រាវពីមុនឡើយ។

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ព.ស.២៥៦....

ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០២....

ហត្ថលេខាអំណាចក្រុម

សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ

(Abstract)

នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សវនកម្មត្រូវបានគ្រប់គ្រងទៅលើស្ថាប័ន និងអង្គភាពនានាតែងតែមានសវនករដែលជាអ្នកប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្តង់ដារគោលការណ៍ក្នុងការធ្វើសវនកម្ម ហើយអត្ថប្រយោជន៍ដែលស្ថាប័ន និងអង្គភាពទទួលបានពីការធ្វើសវនកម្ម គឺជួយដល់ស្ថាប័ន និងអង្គភាពកាន់តែល្អប្រសើរឡើងជាងមុន ដូច្នេះហើយប្រធានបទខាងលើនេះក៏បានបង្ហាញអំពី លំនាំបញ្ហា ចំណោទបញ្ហា គោលបំណង ដែនកំណត់ និងវិសាលភាព ដែលបានបង្ហាញនូវជំពូកទី១ ចំណែកឯការពិពណ៌នាអំពីនិយមន័យ ទ្រឹស្តី និងប្រវត្តិមួយចំនួនដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទ តើដំណើរការ និងសារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ផ្ទៃក្នុងមានទ្រឹស្តីអ្វីខ្លះដែរ។ ដូច្នេះហើយនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ក្រុមយើងខ្ញុំនឹងធ្វើការស្វែងយល់អំពីនិយមន័យ និងទ្រឹស្តីសំខាន់ៗមួយចំនួនរបស់សវនករផ្ទៃក្នុង ព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនធំក្នុងការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ពួកគេដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងបានដោយមានប្រសិទ្ធភាព និងមានគុណភាពក្នុងការការពារទៅលើស្ថាប័ន អង្គភាពនានាអោយរួចផុតពីហានិភ័យផ្សេងៗ ឬការធ្វើប្រតិបត្តិការខុសដោយចេតនាក្តី។

ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង របស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការថែរក្សា ការពារ និងវាយតម្លៃ ព្រមទាំងបានធ្វើការត្រួតពិនិត្យទៅលើដំណើរការនៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ។ ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី យើងបានសង្កេតឃើញថាមានការកំណត់គោលដៅ បេសកកម្ម ទស្សនវិស័យ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងច្បាស់លាស់និងមានភាពមុះមុតតស៊ូបំផុតក្នុងការពង្រឹង និងពង្រីកវិសាលភាពរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរទៅមុខទៀត។

ជាចុងបញ្ចប់នេះ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថាបើទោះជាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ទើបទទួលបានការរីកចម្រើនក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែការធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារគឺមានភាពត្រឹមត្រូវ និងល្អប្រសើរទៅតាមច្បាប់ផងដែរ។ ក្នុងនោះក៏យើងសង្កេតឃើញថា ចំនួនកិច្ចការនៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងគឺមានវិធីសាស្ត្រច្រើនណាស់នៅក្នុងអង្គភាពដែលបណ្តាលមកពីធនធានបុគ្គលិក ឬក៏អាចមកពីកត្តាដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា មានកិច្ចការច្រើនដែលត្រូវឱ្យសវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវត្រួតពិនិត្យ ក៏ដូចជាកិច្ចការថ្មីៗដែលត្រូវបង្កើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់។ ដំណោះស្រាយគឺមានដូចជាការជ្រើសរើសធនធានដែលមានចំណេះដឹង ជំនាញច្បាស់លាស់និងគ្រប់ចំនួនទៅតាមតម្រូវការ ការបង្កើតផែនការថ្មីៗដែលសន្សំពេលវេលា រៀបចំចេតនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងទៅតាមស្តង់ដារ និងធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិការមួយចំនួនរបស់អង្គភាពគឺទទួលបាននូវភាពជោគជ័យជានិរន្តរភាពផងដែរ។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា	i
រចនាសម្ព័ន្ធក្រុម	ii
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	iii
អំណះអំណាង	iv
សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ	v

ជំពូកទី១: សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
១.២ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
១ តើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី មានដំណើរការដូចម្តេចខ្លះ?	១
២ តើការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី មានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ?	១
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៤ ទំហំ ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
១.៤.១ ទំហំដែនកំណត់	២
១.៤.២ វិសាលភាព	២
១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៥.១ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ.....	២
១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ	៣
១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣

ជំពូកទី២: វិភាគទិន្នន័យ

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	៤
២.១.១ និយមន័យធនាគារ.....	៤
២.១.២ ប្រវត្តិធនាគារ	៤
២.១.៣ ទ្រឹស្តីផ្សេងៗ	៥
ក តួនាទីសំខាន់ៗរបស់ធនាគារ	៥
ខ មុខងាររបស់ធនាគារ	៦
២.២ ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង	៧
២.២.១ និយមន័យនៃសវនកម្ម.....	៧
២.២.២ ប្រវត្តិសវនកម្ម	៧
២.២.៣ ទ្រឹស្តីពាក់ព័ន្ធ	៩

ក តួនាទី និងការកិច្ចសហការផ្ទៃក្នុង	៩
ខ ប្រភេទនៃសវនកម្ម	១១
២.៣ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	១១
២.៣.១ និយមន័យ	១១
២.៣.២ ប្រវត្តិនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	១១
២.៣.៣ ទ្រឹស្តីនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	១១
២.៣.៤ វិធីសាស្ត្រក្នុងការយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	១២

ជំពូកទី៣: លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	១៤
៣.១.១ ប្រវត្តិរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	១៤
៣.១.២ ទស្សនវិស័យ និងបេសកកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	១៥
៣.១.៣ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងស្ថាប័នរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	១៦
៣.១.៤ ភាគទុនិក	១៧
៣.១.៥ គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិសវនកម្មផ្ទៃក្នុង	១៩
៣.១.៦ គោលនយោបាយ	១៩
៣.២ ដំណើរការនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	២០
៣.២.១ ផែនការសវនកម្ម	២០
៣.២.២ ប្រតិបត្តិការសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដាភីអិលស៊ី	២០
៣.២.៣ ការចេញរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង	២១
៣.២.៤ ក្រុមសីលធម៌របស់សវនកម្ម	២២
៣.២.៥ ស្តង់ដារសវនកម្ម	២៣
៣.៣ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី	២៣
៣.៣.១ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង	២៣
៣.៣.២ ហានិភ័យសវនកម្ម	២៤
៣.៣.៣ សមីការហានិភ័យសវនកម្ម	២៤
៣.៣.៤ ការកំណត់ទំហំជាសវន្ត	២៤
៣.៣.៥ វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរស្ទាក់ចាប់ហានិភ័យសវនកម្ម	២៥
៣.៣.៦ ភស្តុតាងសវនកម្ម	២៥
៣.៣.៧ សមាសភាពទាំង៥យ៉ាងនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង	២៦

ជំពូកទី៤: ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង.....	២៧
៤.២ ការវិភាគលើចំណុចខ្សោយ	២៧

ជំពូកទី៥: សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	២៩
៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍	២៩

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

ជំពូកទី១
សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំដើមនៃការស្រាវជ្រាវ

សព្វថ្ងៃនេះ ពិភពលោករបស់យើងកំពុងតែរីកលូតលាស់បន្តិចម្តងៗ ទៅរកអ្វីដែលទៀងទាត់ជាប់ទន្ទឹមនឹងការលូតលាស់រីកចម្រើននេះ វាបានធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរស្ទើរតែគ្រប់វិស័យទាំងអស់ ហើយក៏ធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចមានការរីកចម្រើនគួរកត់សម្គាល់ផងដែរ។ នៅក្នុងចំណោមប្រទេសដែលកំពុងមានការអភិវឌ្ឍ និងរីកចម្រើនផងនោះ ប្រទេសកម្ពុជាយើង ក៏បានកែប្រែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនចាប់ពីពេលនោះមក។ ប្រទេសកម្ពុជាក៏បានបើកទូលាយក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ចមានដូចជា៖ ការវិនិយោគ និងការផ្តល់សេវាកម្មនានាក៏ដូចជាការបម្រើសេវាកម្មធនាគារហិរញ្ញវត្ថុដល់អតិថិជនជាពិសេសសេវាកម្មធនាគារនេះកំពុងបន្តការវិវត្តឥតឈប់ឈរផងដែរ។

វិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាវិស័យមួយដ៏ចម្បងក្នុងការជំរុញសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសឱ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើន។ ហើយវិស័យមួយនេះបានទាក់ទាញការវិនិយោគទាំងក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុកដើម្បីរក្សាសេដ្ឋកិច្ចនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនគ្រឹះស្ថាននានាជាពិសេសសម្រាប់ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការសន្សំប្រាក់ខ្ចីប្រាក់ទូទាត់សំណងរក្សាទុកនៅទ្រព្យសម្បត្តិនិងវត្ថុមានតម្លៃផ្សេងៗទៀត។ យើងសង្កេតឃើញថាវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់សុទ្ធតែចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវបង្កើតសេវាកម្មជាច្រើនដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជនពេលបច្ចុប្បន្ន។ ដូច្នេះធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានផ្តល់សេវាកម្មសម្រាប់បម្រើរាល់តម្រូវការវិភាគលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុហើយនិងបង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដល់អតិថិជនជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

អាស្រ័យហេតុនេះហើយទើបមានការរៀបចំប្រធានបទមួយលើកឡើងថា “ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី” គឺក្នុងគោលបំណងសិក្សាពីការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង ដើម្បីចង់ដឹងថាតើការធ្វើសវនកម្មនេះ ស្របតាមលក្ខណៈស្តង់ដារដែរឬទេ ហើយមានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងស្វែងរកចំណេះដឹងថ្មីៗបន្ថែមទៀត។

១.២ ចំណាត់បញ្ជានៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងស្ថាប័ន ឬអង្គភាពមួយ បើមានសវនកម្មការធ្វើសវនកម្ម គឺប្រៀបដូចជាអំពូលភ្លើងមួយដែលបំភ្លឺផ្លូវ ដើម្បីឱ្យស្ថាប័ន ឬអង្គភាពនោះអាចធ្វើដំណើរទៅដោយមានភាពជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ វាជាកូនកាំបិតមួយដ៏មុតស្រួចសម្រាប់សម្លាប់ជនខិលខូចមួយចំនួនផងដែរ។ ដំណើរការនៃសវនកម្ម គឺដើម្បីជួយសម្រួលដល់សមាជិកនៃអង្គភាពឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ហេតុដូច្នេះ យើងត្រូវសិក្សាឱ្យបានច្បាស់ថា៖

- ១.តើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដាភីអិលស៊ីមានដំណើរការដូចម្តេចខ្លះ?
- ២.តើការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដាភីអិលស៊ីមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ?

១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺសំខាន់ទៅលើប្រធាន “ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី” គឺដើម្បីរួមចំណែកក្នុងផ្តល់យោបល់ និងទៅលើចំណុចមួយចំនួនដែលត្រូវកែលំអរ និងធ្វើការស្វែងយល់បន្ថែមទៀតលើចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ប្រវត្តិនៃធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- បេសកកម្ម និងគោលនយោបាយនៃធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- រចនាសម្ព័ន្ធនៃធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ដំណើរនៃការធ្វើសវនកម្មនៃធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ការវិភាគចំណុចខ្លាំងនិងចំណុចខ្សោយ។

១.៤ ទំហំ ដែនកំណត់និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

១.៤.១ ទំហំ ដែនកំណត់

អាស្រ័យដោយពេលវេលា និងឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់ និងដើម្បីឱ្យការស្រាវជ្រាវនេះដំណើរការទៅបានល្អ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវនេះមិនអាចសិក្សាឱ្យបានទូលំទូលាយទៅដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី អស់ទេ គឺយើងសិក្សាតែការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ការិយាល័យកណ្តាល ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅ អគារលេខ ៦១ មហាវិថីព្រះមុនីវង្ស សង្កាត់ស្រះចក ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ តែប៉ុណ្ណោះ។

១.៤.២ វិសាលភាព

ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ីបានរីកលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័ស នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើងនេះ។ ដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះវិភាគបានគ្រប់គ្រងជ្រុងជ្រោយ វិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានគ្របដណ្តប់តែទៅលើ ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី នៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ ដល់បច្ចុប្បន្នប៉ុណ្ណោះ។

១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះ ត្រូវបានលើកយកនូវវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងការសរសេរ ដូចជាបែបពណ៌នា បែបវិភាគនិងមានម្តងម្កាលបានប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈអនុមានរួម។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ គឺបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របែបបរិមាណ និងបែបគុណភាព ព្រមទាំងត្រូវបានសង្ខេបទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ដើម្បីជំរុញឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះទទួលបានជោគជ័យ គឺចាំបាច់ទាមទារនូវព័ត៌មាន និងប្រភពទិន្នន័យដែលមានការពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះដែលរួមមាន៖

១.៥.១ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យបន្តបន្ទាប់

ការប្រមូលឯកសារដែលមានស្រាប់ គឺជាការប្រមូលទិន្នន័យដែលតាមរយៈបណ្តាលយដែលយើងពឹងអាស្រ័យលើការសិក្សាទ្រឹស្តី ការអានសារណារបស់និស្សិតរៀនច្បងជំនាន់មុនៗ។

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ឆ្លងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការអនុវត្តទាក់ទងនឹងប្រធានបទផ្ទាល់នៅធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី បានផ្តល់នៅចំណេះដឹងទូទៅក៏ដូចជាផ្តល់ឯកសារជំនួយក្នុងការអាន និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់និស្សិត និងអ្នកសិក្សាទូទៅ។ សង្ឃឹមថាបាយការណ៍នេះ វានឹងផ្តល់នូវសារប្រយោជន៍ដូចខាងក្រោម៖

- ពង្រីកចំណេះដឹងដោយផ្សារភ្ជាប់ផ្នែកទ្រឹស្តីទៅនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង
- ទំនាក់ទំនងល្អ រវាងនិស្សិត និងសាស្ត្រាចារ្យព្រមទាំងរបៀបក្នុងការធ្វើការនៅ ធនាគារ
- ហ្វឹកហាត់និស្សិតឱ្យមានការតស៊ូអត់ធ្មត់ និងមានទំនួលខុសត្រូវ
- ធ្វើឱ្យនិស្សិតចេះរៀបចំនូវគំរោងនិងចេះគ្រប់គ្រងពេលវេលាប្រមូលផ្តុំព័ត៌មានឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ប្រកបដោយភាពវៃឆ្លាត
- ជាឯកសារផ្តល់នូវចំណេះដឹងបន្ថែមដែលទាក់ទងនឹងវិស័យធនាគារ
- ផ្តល់ឯកសារជំនួយដល់មិត្តនិស្សិត និងអ្នកសិក្សាទូទៅដែលមានគោលបំណងចង់យល់ដឹងពីការធ្វើសវនកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី ហើយក៏ការវាស់វែងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនក្រោយបញ្ចប់ការសិក្សា។

១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានចែកចេញជា ប្រាំជំពូកដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១៖ សេចក្តីផ្តើម៖ ជំពូកនេះបានបង្ហាញពី លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ និងដែនកំណត់ វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ។

ជំពូកទី២៖ រំលឹកទ្រឹស្តី៖ ជំពូកនេះបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីអត្ថន័យនៃធនាគារ ការសិក្សាលើច្បាប់នៃការកកើតស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារនៅកម្ពុជាស្វែងយល់អំពីតួនាទី និងមុខងាររបស់ធនាគារ។

ជំពូកទី៣៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ៖ ជំពូកនេះត្រូវបានលើកឡើងពីប្រវត្តិរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង គោលនយោបាយ បេសកកម្ម និងទស្សនៈវិស័យ និងការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី។

ជំពូកទី៤៖ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ៖ តាមរយៈរបកគំហើញដែលបានមកពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងដោយមានទ្រឹស្តីផ្សេងៗ គោលនយោបាយ នីតិវិធីរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចឱ្យក្រុមរបស់ខ្ញុំធ្វើការវិភាគវាយតម្លៃលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ។

ជំពូកទី៥៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងផ្តល់អនុសាសន៍៖ គឺបន្ទាប់ពីការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ រួចមកអាចទាញបាននូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានដើម្បីកែលម្អព្រមទាំងផ្តល់អនុសាសន៍ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការប្រសើរឡើងថែមទៀត។

ជំពូកទី២
រំលឹកច្រើន

ជំពូកទី២

ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃការគ្រប់គ្រងធនាគារ

២.១.១ និយមន័យធនាគារ

ធនាគារ គឺជាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមួយកន្លែងសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន អាជីវកម្ម អង្គភាព គ្រឹះស្ថាននានា និងកន្លែងប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការដោះដូរ ទូទាត់ និងរក្សាទុកនៅក្នុងធនាគារ។ នាពេលបច្ចុប្បន្នប្រព័ន្ធធនាគារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានរីកដុះដាលកាន់តែច្រើនឡើងដោយមានស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើនដូចជា ធនាគារពាណិជ្ជធនាគារឯកទេស និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀតជាច្រើនដែលបានអនុវត្តន៍ និងបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន។ ហើយនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារនេះ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគឺមានកំណត់នៅឡើយ ដោយសារតែប្រជាជនមួយចំនួនតូចពុំទាន់មានភាពជឿជាក់ទៅលើវិស័យធនាគារ១០០%នោះទេ ។

ធនាគារត្រូវបានគេកំណត់ន័យដូចខាងក្រោម៖

- 1.មុខងារសេដ្ឋកិច្ចដែលបានបម្រើជូនអតិថិជនទាំងឡាយ
- 2.សេវាកម្មដែលបានផ្តល់ជូនអតិថិជនទាំងឡាយ
- 3.មូលដ្ឋានស្របច្បាប់ចំពោះអត្ថិភាពរបស់វា

ជាប្រពៃណីមុខងាររបស់ធនាគារ គឺទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណៈជន ហើយនឹងប្រើប្រាស់វាជាប្រភពដ៏សំខាន់របស់មូលនិធិដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីអាជីវកម្មនិងកម្មវិធីមិនមែនអាជីវកម្ម។

ធនាគារ គឺជាស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលទទួលប្រាក់បញ្ញើដើម្បីដកតាមតម្រូវការ (ដូចជាសរសេរមូលប្បទានបត្រផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច) ហើយនឹងផ្តល់ឥណទានទៅឱ្យសាធារណៈជន និងអាជីវកម្ម(ផ្តល់ឥណទានដល់អាជីវកម្មឯកជនដើម្បីពង្រីកសន្និធិរបស់ទំនិញនៅក្នុងហាងរបស់ពួកគេ ឬដើម្បីទិញសម្ភារៈបរិក្ខារថ្មីៗ) ។

ធនាគារ គឺនីតិបុគ្គលដែលមាននីតិសម្បទាពិសេសក្នុងការរើសយកប្រតិបត្តិការធនាគារជាមុខរបរប្រក្រតី^២។

២.១.២ ប្រភេទធនាគារ

ប្រវត្តិនៃធនាគារបានចាប់ផ្តើមជាមួយធនាគារគំរូដំបូងដែលជាអ្នកជំនាញពិភពលោកដែលបានផ្តល់ប្រាក់កម្ចីគ្រាប់ធញ្ញជាតិដល់កសិករនិងពាណិជ្ជករដែលដឹកទំនិញរវាងទីក្រុង។ នេះគឺប្រហែល ២០០០ មុនគ.ស នៅអាស៊ីរី ឥណ្ឌា និងស៊ីមេរៀ។ ក្រោយមកទៀតនៅប្រទេសក្រិចបុរាណ និងនៅចក្រភពរ៉ូមអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដែលមានមូលដ្ឋាននៅតាមប្រាសាទបានផ្តល់ប្រាក់កម្ចីខណៈពេលដែលទទួលយកប្រាក់បញ្ញើនិងអនុវត្តការផ្លាស់ប្តូរប្រាក់។ បុរាណវិទ្យាសម័យនោះនៅប្រទេសចិននិងឥណ្ឌាបុរាណក៏បង្ហាញភស្តុតាងនៃការឱ្យខ្ចីប្រាក់ដែរ។ ប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើនដាក់ការអភិវឌ្ឍជាប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់នៃប្រព័ន្ធធនាគារមួយទៅកាន់ប្រទេសអ៊ីតាលីនាយុគសម័យមជ្ឈិមសម័យនិងក្រុមហ៊ុម Renaissance និងជាពិសេសទីក្រុងដែលមានទ្រព្យ

¹ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា៖ សាធារណ ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្យា ជំនាន់ទី ១៧ ទំព័រទី៥-៦

² <https://khemararith.wordpress.com/2016/10/04/-banking-definitions/>

ស្តុកស្តម្ភដូចជាប្តីរិនវេនីសនិងហ្សេណូ។ គ្រួសារ Bardi និង Peruzzi បានគ្រប់គ្រងធនាគារនៅសតវត្សរ៍ទី១៤ បានបង្កើតសាខានៅតាមតំបន់ជាច្រើនទៀតនៅអ៊ីតាលី។ ធនាគារអ៊ីតាលីដែលល្បីល្បាញជាងគេគឺធនាគារឌីឌី ដែលត្រូវបង្កើតឡើងដោយហ្គីរ៉ានីមេឌីក្នុងឆ្នាំ១៣៩៧ ។ ធនាគារដែលមានអាយុកាលចំណាស់ជាងគេ គឺនៅ តែមានគឺ Banca Monte dei Paschi di Siena ដែលមានទីស្នាក់ការនៅ Siena ប្រទេសអ៊ីតាលីដែលបានដំណើរ ការជាបន្តបន្ទាប់ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៤៧២។ រហូតមកដល់ដំណាច់ឆ្នាំ២០១៩ ធនាគារដែលមានអាយុកាល ចំណាស់ជាងគេនៅតែដំណើរការគឺការិយាល័យ Banco di Napoli មានទីស្នាក់ការនៅទីក្រុង Naples ប្រទេស អ៊ីតាលីដែលបានដំណើរការពីឆ្នាំ១៤៦៣។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារកំរាលជាលើកកាត់ខាងជើងប្រទេសអ៊ីតា លីពាសពេញចក្រកំរិតរ៉ូម៉ាំងនិងក្នុងសតវត្សរ៍ទី ១៥ និង ១៦ រហូតដល់អ៊ីតាលីខាងជើង។ នេះត្រូវបានអមដោយ ការបង្កើតថ្មីសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលបានកើតឡើងនៅទីក្រុង Amsterdam ក្នុងសាធារណរដ្ឋហូឡង់នៅសតវត្ស ទី១៧ និងនៅទីក្រុងឡុងដ៍ចាប់តាំងពីសតវត្សទី១៨។ ក្នុងកំឡុងសតវត្សទី២០ ការអភិវឌ្ឍផ្នែកទូរគមនាគមន៍និង កុំព្យូទ័របានបង្កឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងធំធេងចំពោះប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារនិងអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារមានការកើន ឡើងទាំងទំហំនិងភូមិសាស្ត្រ។ វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០០៧-២០០៨ បណ្តាលឱ្យធនាគារបរាជ័យជាច្រើនរួមទាំង ធនាគារធំៗមួយចំនួននៅលើពិភពលោកនិងបង្កឱ្យមានការដកដៃចេញពីក្រុមហ៊ុនជាច្រើនអំពីបទប្បញ្ញត្តិធនាគារ ។³

- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏មានប្រវត្តិយូរអង្វែងដែលអាចបែងចែកជាបួនដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម ៖
- ឆ្នាំ១៩៥៤ ដល់ឆ្នាំ១៩៦៤: ប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលបានឯករាជ្យពីអាណានិគមនិយមបារាំងក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៣ ហើយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើង។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទទួលបានភារកិច្ចផ្តាច់មុខជា អ្នកបោះពុម្ពប្រាក់រៀលដែលជារូបិយវត្ថុជាតិ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជា។
 - ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបានបិទដោយសាររបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (ខ្មែរក្រហម)។ អគារស្នាក់ការត្រូវបានកម្ទេចរូបិយវត្ថុជាតិត្រូវបានឈប់ប្រើប្រាស់ហើយប្រព័ន្ធធនាគារត្រូវបាន លុបបំបាត់ចោលទាំងស្រុង ។
 - ឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៩៣: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបានកសាងឡើងវិញពីចំណុចសូន្យ។ ទន្ទឹមនេះ រូបិយវត្ថុជាតិក៏ត្រូវបានបោះផ្សាយឡើងវិញ។ កម្ពុជាបានប្តូរពីសេដ្ឋកិច្ចផែនការទៅជាសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី។
 - ឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់បច្ចុប្បន្ន: ប្រព័ន្ធធនាគារត្រូវបានពង្រឹងនិងធ្វើទំនើបការបន្ថែមកម្ពុជាលំដាប់ ហើយកម្ពុជា បានក្លាយជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសដែលមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងជាងគេនៅលើពិភពលោក ។⁴

២.១.៣ ទ្រឹស្តីផ្សេងៗ
ក. តួនាទីសំខាន់ៗរបស់ធនាគារ

> **តួនាទីអន្តរការី៖** បង្វែរការសន្សំជាសាច់ប្រាក់ពីសាធារណៈជនឱ្យទៅជាឥណទានសម្រាប់សហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្មនិងសហគ្រាសផ្សេងទៀតដើម្បីវិនិយោគនៅក្នុងការសាងសង់ សម្ភារបរិក្ខារ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ និងសន្និធិ។ល។

³ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សារណា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្ធី ជំនាន់ទី ១៧ ទំព័រទី៦-៧

⁴ https://www.nbc.gov.kh/about_the_bank/history_of_nbc.php

- > **តួនាទីទូទាត់៖** ជាការអនុវត្តនូវការទូទាត់ផ្សេងៗសម្រាប់ទំនិញនិងសេវាកម្មក្នុងនាមជាអតិថិជនរបស់ពួកគេ ដូចជាការចេញនិងការទូទាត់ជម្រះមូលប្បទានបត្រផ្ទេរសាច់ប្រាក់ ការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច និងការដកប្រាក់តាមប្រព័ន្ធម៉ាស៊ីនទំនើបអេធីអឹម(ATM)។
- > **តួនាទីជាអ្នកធានា៖** ឈរពីខាងក្រោយអតិថិជនរបស់គេដើម្បីធ្វើការទូទាត់ ឬសងនូវបំណុលរបស់អតិថិជននៅពេលដែលអតិថិជនទាំងនោះមិនអាចសងឱ្យទៅម្ចាស់បំណុលរបស់គេក្នុងកាលៈទេសៈចៃដន្យដោយធនាគារគ្រាន់តែចេញនូវលិខិតឥណទាន ដើម្បីបង្ហាញនូវទឹកប្រាក់នៅក្នុងគណនីអតិថិជនរបស់គេ។
- > **តួនាទីគ្រប់គ្រងហានិភ័យ៖** ជួយទៅដល់អតិថិជនក្នុងការរៀបចំនូវការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការកើតមានហានិភ័យនៃការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងជីវិតមនុស្ស។
- > **តួនាទីជាទីប្រឹក្សាលើការសន្សំ៖** ជួយដល់អតិថិជនលើការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់គោលដៅរយៈពេលវែងក្នុងការធ្វើឱ្យមានជីវិតល្អប្រសើរដូចជា គម្រោងសាងសង់ឬ គម្រោងអាជីវកម្មផ្សេងៗ ដើម្បីជៀសវាងទុកប្រាក់សន្សំមិនចរាចរនៅលើទីផ្សារ។
- > **តួនាទីជាអ្នកថែរក្សាវត្ថុមានតម្លៃ៖** ទុកដាក់វត្ថុមានតម្លៃរបស់អតិថិជន និងវាយតម្លៃប្រកបដោយសុក្រិតភាពនូវតម្លៃរបស់ទ្រព្យសកម្ម ឬទ្រព្យសម្បត្តិដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនៅលើទីផ្សារ។
- > **តួនាទីជាភ្នាក់ងារ៖** ក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងឱ្យអតិថិជនដើម្បីចាត់ចែង និងការពារនូវទ្រព្យសកម្មរបស់ពួកគេឬចេញ និងរំលស់ ឬទទួលទូទាត់លក់ចេញ និងទិញចូលនូវប័ណ្ណភាគហ៊ុននានា។ ជាធម្មតាសកម្មភាពទាំងនេះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយនាយកដ្ឋានសកម្មភាពរបស់ធនាគារ។
- > **តួនាទីអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយ៖** ធ្វើប្រតិបត្តិការស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលបំណងឱ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងឈានទៅដល់គោលដៅដែលសង្គមចង់បាន ⁵។

ខ. មុខងាររបស់ធនាគារ

មុខងាររបស់ធនាគាររួមមាន៖

- មុខងារឥណទាន
- មុខងារទទួលប្រាក់បញ្ញើ
- មុខងារទូទាត់
- មុខងារជាធនាគារវិនិយោគ
- មុខងារធានារ៉ាប់រង
- មុខងារវិនិយោគ ឬ ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ
- មុខងារអចលនទ្រព្យ និងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
- មុខងារគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់
- មុខងារធនាគារពាណិជ្ជករ
- មុខងារជាដឹងសាមូលបត្រ ⁶។

⁵ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា៖ សៀវភៅប្រយោជន៍ និងធនាគារ បោះពុម្ពលើកទី៥ ឆ្នាំ២០១៩ ទំព័រទី៥៦

⁶ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា៖ សៀវភៅប្រយោជន៍ និងធនាគារ បោះពុម្ពលើកទី៥ ឆ្នាំ២០១៩ ទំព័រទី៥១-៥៦

២.២ ដំណើរការនៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

២.២.១ និយមន័យនៃសវនកម្ម

សវនកម្ម គឺជាការវាយតម្លៃទៅលើមនុស្សអង្គភាពប្រព័ន្ធដំណើរការសហគ្រាស គម្រោង ឬផលិតកម្ម។ ជាធម្មតាបរិបទនេះសំដៅលើសវនកម្មនៅក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ។

សវនកម្ម គឺជាការវាយតម្លៃអំពីមនុស្ស ស្ថាប័ន ប្រព័ន្ធដំណើរការគម្រោង និងផលិតផលណាមួយ។ សវនកម្មត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីស្រាវជ្រាវស្វែងយល់អំពីសុពលភាព និងគុណភាពដែលអាចជឿទុកចិត្តបាននៃព័ត៌មាន និងផ្តល់នូវការប៉ាន់ប្រមាណអំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង។

សវនកម្ម គឺត្រូវបានធ្វើឡើងដោយពឹងផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រជម្រើសដោយចៃដន្យ ដូច្នេះមិនមែនមានន័យថារបាយការណ៍សវនកម្ម គឺមិនមានកំហុសនោះទេ។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគោលដៅសំខាន់គឺធ្វើយ៉ាងណាកាត់បន្ថយកំហុសឆ្គងឱ្យនៅតិចជាងអប្បបរមាណាដើម្បីធ្វើឱ្យព័ត៌មានដែលបានបង្ហាញអាចជឿទុកចិត្តបាន។ នៅក្នុងផ្នែកគណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុ និងសវនកម្មគឺជាការវាយតម្លៃឯករាជ្យមួយទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគោលបំណងដើម្បីបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវដែលបានកត់ត្រាលើកឡើងក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងបានបង្ហាញដោយអ្នកគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នអង្គភាព ឬក្រុមហ៊ុនណាមួយ^៧។

បច្ចុប្បន្នសវនកម្មត្រូវបានគេបានគេប្រើជាទូទៅ និងមាននិយមន័យការត្រួតពិនិត្យដោយលម្អិត និងពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធដំណើរការ និងទិន្នន័យ។

ដូច្នេះនិយមន័យសវនកម្មត្រូវបានកំណត់ថា គឺជាដំណើរការនៃការតាមដាន និងឆែកឆេរប្រមូលនូវភស្តុតាងសវនកម្មទៅលើការធានាអះអាងអំពីព្រឹត្តិការណ៍ និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យឃើញនូវកម្រិតឆ្លើយតបរវាងការអះអាងរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបង្កើតឡើងហើយចុងក្រោយផ្សព្វផ្សាយនូវលទ្ធផលនេះទៅអ្នកប្រើប្រាស់ដែលពាក់ព័ន្ធ^៨។

២.២.២ ប្រភេទសវនកម្ម

ពាក្យសវនកម្ម ត្រូវបានមកពីពាក្យឡាតាំង “សវនករ” ដែលមានន័យថា ដើម្បីស្តាប់ពីព្រោះនៅសម័យបុរាណសវនករបានស្តាប់របាយការណ៍ផ្ទាល់មាត់របស់មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវចំពោះម្ចាស់ ឬអ្នកមានអំណាចហើយបានបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍។ ប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះតួនាទីបានវិវត្តដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់កំណត់ត្រាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ មុនឆ្នាំ១៨៤០ ការអនុវត្តសវនកម្មមុនៗ ទោះបីមិនសូវមានឯកសារបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីអត្ថិភាពនៃសវនកម្មក៏ដោយ។ សវនកម្មត្រូវបានគេរកឃើញថាមាននៅក្នុងអារ្យធម៌បុរាណចិនអេហ្ស៊ីប និងក្រិកក្នុងទម្រង់នៃសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យបុរាណ។ សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យដែលរកឃើញនៅក្នុងប្រទេសក្រិកបុរាណហាក់ដូចជាជិតបំផុតទៅនឹងសវនកម្មសម័យបច្ចុប្បន្ន។ សវនករដែលបានកត់ទុកដំបូងបង្អស់គឺចារកម្មរបស់ស្តេចដាវីយុសនៃព្រះបុរាណ (៥២២ ដល់ ៤៨៦ មុនគ.ស) ។ សវនករទាំងនេះដើរតួជា “ត្រចៀករបស់ព្រះមហាក្សត្រ” ដោយពិនិត្យមើលឥរិយាបថរបស់ផ្កាយរណបខេត្ត (អភិបាលខេត្តមួយនៅព្រះបុរាណ) ។ នៅឆ្នាំ ១៥៩៤ Luca Pacioli បានបោះពុម្ពសៀវភៅស្តីពីប្រព័ន្ធគណនេយ្យទ្វេដងនៃគណនេយ្យដែលប្រើប្រាស់

^៧ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សារណា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា គីអិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្យា ជំនាន់ទី ១៧ ទំព័រ ៧-៨

^៨ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ ទំព័រ៣៧

ដោយពាណិជ្ជករនៅទីក្រុង Venice ប្រទេសអ៊ីតាលី។ នេះគឺជាសៀវភៅដំបូងស្តីពីគណនេយ្យ។ ឆ្នាំ១៨៤០ - ១៩២០ សវនកម្មទំនើបបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៨៨៤ នៅពេលដែលសភាអង់គ្លេស បានអនុម័ត ច្បាប់រួមគ្នារបស់ក្រុមហ៊ុនភាគហ៊ុន។ សម្រាប់សកម្មភាពដំបូងដែលនាយកតម្រូវឱ្យរាយការណ៍ទៅម្ចាស់ ភាគហ៊ុនតាមរយៈរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានធ្វើសវនកម្មតារាងតុល្យការ។ នៅឆ្នាំ ១៨៤៤ សវនករមិន ចាំបាច់ជាគណនេយ្យក្នុងករណីរដ្ឋប្បវេណីនៅឆ្នាំ១៩០០ ច្បាប់ក្រុមហ៊ុនថ្មីត្រូវបានអនុម័តដែលតម្រូវឱ្យមាន សវនករឯករាជ្យ។ សមាគមគណនេយ្យករសាធារណៈដំបូងបង្អស់គឺសមាគមគណនេយ្យករនៅអេឌីនឌីកត្រូវ បានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៨៥៤។ សមាគមគណនេយ្យករសាធារណៈអាមេរិកាំង ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ ១៨៨៧ ដែលក្រោយមកបានក្លាយជាវិទ្យាស្ថាន គណនេយ្យករសាធារណរដ្ឋអាមេរិក (AICPA) ។ រហូតដល់ ឆ្នាំ ១៩៣០ សវនកម្មត្រូវបានតម្រង់ទិសប្រតិបត្តិការ។ នោះគឺវាផ្តោតលើនីតិវិធីដែលត្រូវបានអនុវត្តដើម្បី ដំណើរការប្រតិបត្តិការនីតិវិធីទាំងនេះភាគច្រើនពឹងផ្អែកលើភស្តុតាងផ្ទៃក្នុង។ ទសវត្សឆ្នាំ១៩២០ - ១៩៦០ ការអនុវត្តសហរដ្ឋអាមេរិកបានវិវត្តន៍តាំងពីចុងសតវត្សទី១៩ ឆ្ពោះទៅដំណើរការនៃការប្រមូលភស្តុតាងទាក់ទង នឹងទ្រព្យសម្បត្តិនិងបំណុលឬអ្វីដែលត្រូវបានគេសំដៅជាញឹកញាប់ថាជាសវនកម្មតារាងតុល្យការ។ ជាលទ្ធ ផលនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលមានការយល់ច្រឡំយ៉ាងទូលំទូលាយដែលបានរួមចំណែកដល់ការធ្លាក់ចុះនៃ ទីផ្សារភាគហ៊ុននៅឆ្នាំ ១៩២៩ ។ សកម្មភាពមូលបត្ររបស់សហរដ្ឋអាមេរិកនៅឆ្នាំ ១៩៣៣ និង ១៩៣៤ បានបង្កើតគណៈកម្មការមូលបត្រ (SERC) ដែលគ្រប់គ្រងលើការដោះដូរភាគហ៊ុនធំៗនៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ច្បាប់ទាំងនេះមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការធ្វើសវនកម្មនៅជុំវិញពិភពលោក។ ក្រុមហ៊ុនដែលមាន បំណងធ្វើពាណិជ្ជកម្មភាគហ៊ុននៅផ្សារហ៊ុនញូវយ៉កឬផ្សារហ៊ុនអាមេរិកត្រូវបានតម្រូវឱ្យចេញរបាយការណ៍ ប្រាក់ចំណូលដែលបានធ្វើសវនកម្មដូចជាតារាងតុល្យការ។ ដូចគ្នានេះ ផងដែរដោយសារតែបញ្ហាមុនៗ ជាមួយនឹងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ មិនត្រឹមត្រូវនៃទសវត្សឆ្នាំ១៩២០ ការសង្កត់ធ្ងន់បានប្តូរទៅជាភាពយុត្តិធម៌ នៃការបង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងតួនាទីរបស់សវនករគឺដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃការបង្ហាញ។ ឆ្នាំ ១៩៦០ - ១៩៩០ ការកិច្ចរបស់សវនករក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងទៀតគឺត្រូវធានាថារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវ បានបង្ហាញត្រឹមត្រូវ។ តួនាទីរបស់សវនករទាក់ទងនឹងការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាទូទៅនៅតែ ដដែលដូចកាលពីមុន។ នៅទសវត្សឆ្នាំ១៩៧០ ការផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រសវនកម្មត្រូវបានគេសង្កេតឃើញពីការ ផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រតិបត្តិការនៅក្នុងសៀវភៅទៅ “ការពឹងផ្អែកលើប្រព័ន្ធ” ។ ការផ្លាស់ប្តូរបែបនេះគឺដោយសារតែការ កើនឡើងនៃចំនួនប្រតិបត្តិការដែលបណ្តាលមកពីការបន្តកើនឡើងនូវទំហំនិងភាពស្មុគស្មាញរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលវាមិនទំនងសម្រាប់សវនករដើរតួក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រតិបត្តិការ។ ជាលទ្ធផលសវនករនៅក្នុងរយៈពេល នេះបានដាក់ការពឹងផ្អែកខ្ពស់លើការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុននៅក្នុងនីតិវិធីសវនកម្មរបស់ពួកគេ។ នៅ ពេលការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនមានប្រសិទ្ធភាពសវនករកាត់បន្ថយកម្រិតនៃការធ្វើតេស្តសារធាតុ លម្អិត។ នៅដើមទសវត្សឆ្នាំ ១៩៨០ មានការកើនឡើងមួយនៅក្នុងវិធីសាស្ត្ររបស់សវនករដែលការវាយតម្លៃ ប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងត្រូវបានគេកមើលឃើញថាជាដំណើរការដែលមានតម្លៃថ្លៃដូច្នេះសវនករបានចាប់ផ្តើមកាត់ បន្ថយប្រព័ន្ធរបស់ពួកគេឱ្យដំណើរការនិងប្រើប្រាស់នីតិវិធីវិភាគឱ្យកាន់តែប្រសើរ។ ការបន្ថែមផ្នែកនេះគឺជាការ អភិវឌ្ឍអំឡុងពាក់កណ្តាលទសវត្សឆ្នាំ ១៩៨០ នៃការធ្វើសវនកម្មផ្អែកលើហានិភ័យ។ ការធ្វើសវនកម្មផ្អែកលើ

ហានិភ័យគឺជាវិធីសាស្ត្រសវនកម្មដែលសវនករនឹងផ្ដោតលើតំបន់ទាំងនោះដែលទំនងជាមានកំហុស។ ឆ្នាំ១៩៩០ - បច្ចុប្បន្ននៅដើមទសវត្សឆ្នាំ២០០០ មានរឿងអាស្រូវគណនេយ្យផ្សេងៗដូចជា WorldCom, Enron, Tyco ជាដើមដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងច្បាប់ Enron រដ្ឋស្តីកលើជ្រុះ Sarbanes-Oxley ឆ្នាំ ២០០២ ត្រូវបានអនុម័តដែលនាំមកនូវបទប្បញ្ញត្តិគណនេយ្យភាពជាច្រើនសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងសវនករ។ Sarbanes-Oxley បានពង្រីកការកិច្ចរបស់សវនករដើម្បីធ្វើសវនកម្មលើភាពគ្រប់គ្រាន់នៃការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ^១។

២.២.៣ ទ្រឹស្តីការកំណត់

ក. តួនាទី និងការកិច្ចសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

1. ពិនិត្យឡើងវិញលើមុខងារសកម្មភាពកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងកម្មវិធីរបស់អង្គភាពក្នុងការវិបាកបរិច្ឆេទសមស្របរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវលើការបង្កើតផែនការការតម្រង់ទិសការចាត់ចែងនិងការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកតាមគោលការណ៍ណែនាំគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមគោលដៅរបស់អង្គភាព។
2. កំណត់នូវភាពសមស្របគ្រប់គ្រាន់ និងការផ្តល់លទ្ធផលល្អលើប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងផ្នែកគណនេយ្យរដ្ឋបាល និងកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់អង្គភាព។
3. ពិនិត្យឡើងវិញនូវភាពដែលអាចជឿទុកចិត្តបានភាពទាន់ពេលវេលា និងភាពច្បាស់លាស់នៃព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចប្រតិបត្តិការព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រដែលប្រើប្រាស់ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណវាស់វែងចំណាត់ថ្នាក់ និងរាយការណ៍អំពីព័ត៌មានទាំងនេះ។
4. ពិនិត្យឡើងវិញលើប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតដើម្បីធានាបានទៅតាមគោលនយោបាយផែនការនីតិវិធីច្បាប់បទបញ្ជាទាំងឡាយដែលមានឥទ្ធិពលសំខាន់លើកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងរបាយការណ៍។ ក្នុងការអនុវត្តពុំបានសមស្របដូចបានរៀបរាប់ខាងលើចាំបាច់សំណូមពរឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ និងកែលម្អ។
5. ពិនិត្យឡើងវិញលើការគ្រប់គ្រង ថែទាំ ការពារ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
6. វាយតម្លៃភាពសន្សំសំចៃ និងប្រសិទ្ធភាពលើការប្រើប្រាស់ធនធាន និងកំណត់ការកែលម្អលើការអនុវត្តកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងផ្តល់អនុសាសន៍។
7. ពិនិត្យឡើងវិញលើកិច្ចប្រតិបត្តិការកម្មវិធី និងគម្រោងចំណាយមូលធនលើលទ្ធផលការងារវិជ្ជមានឬអវិជ្ជមានតាមបំណងគោលដៅដែលបានដាក់ចេញ និងតាមផែនការដែលបានកំណត់។
8. ចូលរួមបង្កើតផែនការការអភិវឌ្ឍ ការអនុវត្ត និងកិច្ចប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រសំខាន់ៗដើម្បីធានាឱ្យ៖
 - តម្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវបានកំណត់ច្បាស់លាស់។
 - ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងសមស្របត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។
 - ការសាកល្បងនៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅតាមជំហានសមស្រប។
 - ការកត់ត្រាពីប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រត្រូវបានធ្វើពេញលេញនិងមានភាពត្រឹមត្រូវ។

^១ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសារណា ជំនាន់ទី១៧ ទំព័រទី ៨-១០

9. ធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រតាមការិយបរិច្ឆេទនិងធ្វើការវាយតម្លៃលើប្រព័ន្ធដំណើរការទិន្នន័យសំខាន់ៗក្រោយពេលតម្លើងរួចដើម្បីកំណត់ប្រព័ន្ធទាំងនេះឆ្លើយតបតាមគោលបំណង និងគោលដៅដែលបានគ្រោងទុកហើយទទួលបានលទ្ធផលមានសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។
10. ពិនិត្យឡើងវិញលើនីតិវិធី និងការអនុវត្តដើម្បីធានាថាវិធានការបានដាក់ចេញក្នុងគោលបំណងការពារការកេងបន្លំ។ ប្រសិនបើមានការកេងបន្លំលោតឡើង ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងអាចរកឃើញទាន់ពេលវេលា។
11. ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំ និងការគ្រប់គ្រងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីឥរិយាបថ និងក្រមសីលធម៌ចំពោះមន្ត្រីរាជការ។
12. សម្របសម្រួលការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងជាមួយអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ ដើម្បីធានាទំហំការងារឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងកាត់បន្ថយការងារស្ទួនគ្នា។
13. ធ្វើរបាយការណ៍ទៅរដ្ឋមន្ត្រី ហើយត្រូវធ្វើរបាយការណ៍និងសេចក្តីសង្ខេបនៃការធ្វើសវនកម្មនេះទៅអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិស្តីពី៖
 - សកម្មភាពកែលម្អតាមអនុសាសន៍សំខាន់ៗរបស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង។
 - សកម្មភាពសវនកម្មត្រូវបានផ្ដោតលើហានិភ័យ និងបង្កើនភាពសន្សំសំចៃប្រសិទ្ធភាព និងការផ្តល់លទ្ធផលល្អក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការ។
 - សវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលការងារជាមួយអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ ដើម្បីជៀសវាងការធ្វើសវនកម្មផ្ទួនៗគ្នា។ ក្នុងករណីមានភាពមិនច្បាស់លាស់អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិអាចធ្វើការត្រួតពិនិត្យនិងធ្វើសវនកម្មឡើងវិញ។
 - ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងមានភាពសមស្របច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់។
 - ការរារាំងលើព័ត៌មាន និងបញ្ជី។
14. ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំឆ្នាំត្រូវដាក់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងពិនិត្យនិងសម្រេច ។
15. វាយតម្លៃផែនការឬសកម្មភាពកែលម្អលើចំណុចរកឃើញរបស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង។ ប្រសិនបើសកម្មភាពកែលម្អនេះមិនមានលក្ខណៈសមស្របទេនោះត្រូវលើកយកមកពិភាក្សាបន្ត ដើម្បីឱ្យសម្រេចបានតាមសំណូមពរដែលអាចទទួលបាន។
16. ផ្តល់លទ្ធភាពសមស្របគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការតាមដានសកម្មភាពកែលម្អលើអនុសាសន៍។
17. ប្រធាននាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវរាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង។
18. ធ្វើរបាយការណ៍ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃសវនកម្មផ្ទៃក្នុងអង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងដែលទទួលបន្ទុកកែលម្អតាមអនុសាសន៍។
19. អនុវត្តរាល់ការងារ និងកិច្ចផ្សេងៗដែលថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងប្រគល់ជូន។
20. ធ្វើការសាកល្បងលើប្រតិបត្តិការ និងធ្វើការវាយតម្លៃនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ¹⁰។

¹⁰ https://sereyoudom.com.kh?page_id=1939

២. ប្រភេទនៃសវនកម្ម

សវនកម្មមានពីរប្រភេទគឺ៖

- សវនកម្មផ្ទៃក្រៅ (External Audit) គឺជាសវនកម្មឯករាជ្យ មិនស្ថិតនៅក្រោមអង្គភាព ឬសហគ្រាសណាឡើយ។ តួនាទីសំខាន់គឺធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ ប៉ុន្តែ ពេលខ្លះក៏ធ្វើសវនកម្មលើប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រង ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានដែរ។
- សវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) គឺជាសវនកម្មផ្ទៃក្នុងស្ថិតនៅក្រោមអង្គភាពឬសហគ្រាស។ មុខងារសំខាន់ គឺជាការធ្វើសវនកម្មលើប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋាននានា។ ប៉ុន្តែពេលខ្លះក៏ធ្វើសវនកម្ម លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែរ¹¹។

២.៣ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង

២.៣.១ និយមន័យ

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (Internal Control System) គឺជាបណ្តុំនៃមនុស្សទាំង៣ក្រុមមាន៖ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អ្នក គ្រប់គ្រង បុគ្គលិក-កម្មករ ដែលអនុវត្តន៍តាមគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (Internal Control Policies & Procedures) ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងទាំង៣យ៉ាងគឺ ៖

១. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលគួរជឿទុកចិត្តបាន (Financial Statement Reliability)
២. សម្រេចបាន 4Es ក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម (4Es in Operation)
៣. ការគោរពតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា (Compliance with Laws & Regulations)¹²។

២.៣.២ ប្រភពនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង

Kenneth Most បាននិយាយថាមានភស្តុតាងជាក់ស្តែងដែលថាការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងមាននៅក្នុងអរិយធម៌មេសូប៉ូតាម៉ៀនៅដើមឆ្នាំ 3600 មុនគ.ស ភាគច្រើនចង្អុលបង្ហាញថា Sumerians បានកត់ត្រាប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មនៅ លើថ្មដែលមានអាយុកាលតាំងពីឆ្នាំ 3600 មុនគ.សនិង 400 ឆ្នាំក្រោយមកនៅលើដីឥដ្ឋ។ លើសពីនេះឯកសារនៃ សម័យកាលបង្ហាញសញ្ញាតូចៗ ចំណុចសញ្ញា និងរង្វង់នៅផ្នែកម្ខាងនៃតួលេខ ដែលបង្ហាញថាការត្រួតពិនិត្យត្រូវបាន អនុវត្ត។ Williard Stone បានកត់សម្គាល់ថានៅក្នុងប្រទេសអេហ្ស៊ីបបុរាណ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុកណ្តាលរបស់ព្រះ ចៅ Pharaoh's ការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង និងសវនកម្មត្រូវបានប្រើប្រាស់។

សវនកម្មគឺជាបញ្ហានៃការអនុវត្តការងាររបស់អ្នកដទៃ មានន័យថា ការសង្កេត ការរាប់ និងការត្រួតពិនិត្យឡើង វិញ។ នៅពេលដែលអង្គការអាជីវកម្មរីកចម្រើនក្នុងទំហំណាមួយ ភាពស្មុគស្មាញ ការអនុវត្តសវនកម្មផ្ទៃក្នុងក៏វិវត្តន៍ ផងដែរ។ ការអនុវត្តទំនើបនៃសវនកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងបានជំនួសបច្ចេកទេសមុននៃការអនុវត្តឡើងវិញរាល់ ជំហាននៃការប្រតិបត្តិការ¹³។

២.៣.៣ ទ្រឹស្តីនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង

សវនកម្មផ្ទៃក្នុង គឺជាសកម្មភាពឯករាជ្យមានអំណះអំណាងពីគោលបំណងច្បាស់លាស់ និងផ្តល់ ប្រឹក្សា ពីបញ្ហាអសកម្មនានាក្នុងន័យបន្ថែមតម្លៃ និងធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានប្រសើរឡើង សវនករ

¹¹ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ ទំព័រ៣៧-៣៨

¹² វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ វគ្គ១ ទំព័រ

¹³ <https://www.google.com/search?client=ms-android-oppo-rev1&scaesv>

ផ្ទៃក្នុងជួយសម្រេចនូវគោលដៅរបស់គ្រឹះស្ថានតាមរយៈការនាំមកនូវវិធីសាស្ត្រជាប្រព័ន្ធ និងធ្វើឲ្យទាន់សម័យកាល។

ប្រព័ន្ធសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារជាដំណាច់មួយក្នុងការវាយតម្លៃពីកម្រិតផលប៉ះពាល់ និងហានិភ័យប្រតិបត្តិការដែលអាចកំណត់បាន។ បច្ចុប្បន្ន រចនាសម្ព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័នត្រូវបានវាយតម្លៃ នៅក្នុងមូលដ្ឋានមួយ ដើម្បីធានាឱ្យរក្សាបាននូវនិរន្តរភាពនៃការប្រតិបត្តិការឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងគោរពតាមគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់ស្ថាប័ន។ ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃព្រោះវាជាផ្នែកមួយធ្វើឱ្យស្ថាប័នទទួលបានជោគជ័យ។

វិសាលភាពនៃការអនុវត្តការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនឹងទទួលខុសត្រូវយ៉ាងពេញលេញក្នុងកិច្ចការសវនកម្ម។ សវនករផ្ទៃក្នុងមានភារកិច្ចធ្វើការពិនិត្យវាយតម្លៃដោយឯករាជ្យ។ វិសាលភាពដែលបានដាក់បញ្ចូលរួមមាន៖

- ពិនិត្យនិងវាយតម្លៃជំនាញ និងប្រសិទ្ធភាព បរិយាកាសនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងដោយរួមទាំងគណនេយ្យភាព និងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង។
- វាយតម្លៃ ពិនិត្យមើលភាពត្រឹមត្រូវ ភាពទុកចិត្តទៅលើរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងប្រតិបត្តិការ។
- ពិនិត្យមើលពីប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផលនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន។
- ពិនិត្យមើលថាតើគោលការណ៍ នីតិវិធីបានអនុលោម និងអនុវត្តដែរឬទេ។
- ធ្វើការសាកល្បងលើប្រតិបត្តិការ និងធ្វើការវាយតម្លៃនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង។
- ពិនិត្យមើលពីកម្មវិធី និងប្រសិទ្ធភាពនៃនីតិវិធីក្នុងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃហានិភ័យ¹⁴។

២.៣.៤ វិធីសាស្ត្រក្នុងការយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង

• នីតិវិធី

នីតិវិធីដើម្បីយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង មាន៣យ៉ាងគឺ៖

- 1-Inquiry:** សួររដ្ឋាល់មាត់ទៅលើមនុស្សទាំង៣ក្រុម(ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិក- កម្មករ)។
- 2-Inspection:** ការត្រួតពិនិត្យឯកសារ ឬកស្តតាង។
- 3-Observation:** អង្កេតការណ៍មើលសកម្មភាពជាក់ស្តែង។ បើចង់ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព មិនចាំបាច់ឱ្យគេដឹងជាមុនឡើយ (Surprise basis)។

• មុខសញ្ញាដែលត្រូវសួរ

សវនករត្រូវប្រើនីតិវិធីទាំង៣ខាងលើ សួរទៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គភាពនោះ(មនុស្សទាំងបីក្រុម គោលនយោបាយនិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង និងគោលបំណងទាំងបី)។ សួរខ្លះៗគ្រាន់តែ ឱ្យយល់ដឹងតែប៉ុណ្ណោះ។ (ពិសេសសួររក៖ Structure, ICP&P, AP&P, 3Objectives យកមកវិភាគជាមុនសិន)។

¹⁴ <https://search.app/6xjipT3jJnVH71vn7>

- បុគ្គលដែលត្រូវសួរ

សវនករត្រូវសួរទៅក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិក-កម្មករ។ ពេលសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុដើម្បីធ្វើជាភស្តុតាង។

- គោលបំណង

គោលបំណង គឺដាក់ការជឿទុកចិត្តលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង។

- ផលប្រយោជន៍នៃការជឿទុកចិត្ត

ផលប្រយោជន៍មាន២យ៉ាង៖

១-បើជឿទុកចិត្តខ្ពស់: មិនចាំបាច់ប្រើវិធីសាស្ត្រឆែកឆេរលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (TOC) ទេ។

២-បើជឿទុកចិត្តតិចតួច: ប្រើវិធីសាស្ត្រឆែកឆេរលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (TOC) បន្ថែម¹⁵។

¹⁵ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម ភាគទី២ បោះពុម្ពលើកទី១១ ឆ្នាំ២០២៤ ទំព័រ១៩-២០

ជំពូកទី៣
លទ្ធផលស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី៣

ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

៣.១.១ ប្រវត្តិរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ដោយមានការជួយគាំទ្រពីអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) អេស៊ីលីដា ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ ក្នុងនាមជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយ មានទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍មុខរបរខ្នាតតូចបំផុត និងខ្នាតតូចតាមរយៈការផ្តល់ឥណទានដោយស្ថាបនិកមួយក្រុម ដូចខាងក្រោម។ តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមដំបូងអេស៊ីលីដាបានទទួលការគាំទ្រពីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ សំខាន់ៗជាច្រើន ដូចមាននៅក្នុងតារាងកិត្តិយសដែលយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ។ ការពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសមត្ថភាពរបស់ ធនាគារ ក្នុងការរកប្រាក់ចំណេញដែលធានានូវនិរន្តរភាព គឺជាកត្តាធំពីរ ដែលធ្វើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងដៃគូ អន្តរជាតិរបស់ខ្លួនសម្រេចថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា គួរធ្វើការកម្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារពាណិជ្ជ។ ធ្វើបែបនេះមិន ត្រឹមតែជួយពង្រឹងស្ថេរភាពចរនាសម្ព័ន្ធផ្នែកច្បាប់សម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនពីមុនមកនោះទេថែម ទាំងផ្តល់ឱ្យធនាគារនូវជម្រើសកាន់តែច្រើនក្នុងការរកទុនបន្ថែម(ដូចជាការបន្ថែមដើមទុន ការទទួលប្រាក់ បញ្ញើ សាធារណៈ ឬការទទួលប្រាក់កម្ចីពាណិជ្ជកម្ម រវាងធនាគារដូចគ្នា) សម្រាប់គាំទ្រដល់ការពង្រីកការផ្តល់ សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលជាអាជីវកម្មស្នូលរបស់ខ្លួន។ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជា ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃសហរដ្ឋអាមេរិក(USAID) កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់ទន្លេមេគង្គ (MPDF/IFC) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ(UNDP) ធ្វើឱ្យកម្មវិធីកម្លាយខ្លួនរយៈពេលបីឆ្នាំមួយ ត្រូវបានលើកឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយសម្រេចជោគជ័យដោយទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារឯកទេស នៅក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០០។

នៅក្នុងដំណើរការកម្លាយខ្លួននេះអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអេស៊ីលីដាដើមបានបង្វែរទ្រព្យសកម្ម និង បំណុលក្នុងដៃអតិថិជន(ប្រាក់កម្ចីរយៈពេលវែង ដែលទទួលបានពីម្ចាស់ជំនួយ)ទៅកាន់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ដែលទើបបង្កើតថ្មីដោយប្តូរត្រឡប់ទៅវិញជាកាតហ៊ុន ៤៤,៩១% របស់ធនាគារស្មើនឹង ៤លានដុល្លារអាមេរិក សមាគមបុគ្គលិកអេស៊ីលីដា(ក្រុមហ៊ុន អេ អេស អេ អ៊ីឡ)ដែលបានបង្កើតឡើងដោយមូលនិធិរបស់បុគ្គលិក បានទិញកាតហ៊ុនចំនួន ៦,០៩% ហើយចំណែកដែលនៅសល់ ៤៩% ទៀតត្រូវបានបែងចែកទៅឱ្យ កាតហ៊ុននិកបរទេសចំនួនបួនគឺ សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(សាខារបស់ធនាគារពិភពលោក), DEG (ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់), FMO និងធនាគារទ្រីយ៉ូដូស(ប្រទេសហូល្លង់ដ៍)។ នាពេលអនាគត ធនាគារ អេស៊ីលីដា អាចនឹងមានវត្តមាននៅក្នុងទីផ្សារកាតហ៊ុនក្នុងពេលសមស្របណាមួយ។ បន្ទាប់ពីបង្កើនដើមទុនរបស់ខ្លួនមួយ ទ្វេដង ឡើងដល់ ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារអេស៊ីលីដា បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារពាណិជ្ជ នៅ ថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ហើយត្រូវប្តូរឈ្មោះមកជា "ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី"។

ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ីកាន់កាប់ទីផ្សារបានប្រមាណ ១៣,៤៥% នៃទំហំទ្រព្យសកម្មសរុប ១៣,៣៣% (សមតុល្យឥណទាន) និង ៣១,៤១% (ចំនួនឥណទាន) នៃទំហំទីផ្សារឥណទានសរុប, និង ១៦,៨០% (សមតុល្យប្រាក់បញ្ញើ) និង ២៧,៣៦% (ចំនួនគណនី) នៃទំហំទីផ្សារប្រាក់បញ្ញើសរុបនៅក្នុងវិស័យធនាគារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (មិនរាប់បញ្ចូលស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល)។

បច្ចុប្បន្នធនាគារ អេស៊ីលីដាមានទ្រព្យសកម្មសរុប ៩,៣៣ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក, ប្រាក់បញ្ញើ ៦,៧៨ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក, និងសមតុល្យឥណទាន ៦,៣៦ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកនៅលើដៃអតិថិជនជាង ៥២ ម៉ឺននាក់ដែលក្នុងនោះមាន ៥៤,៧៥% ជាស្រ្តី។ ធនាគារមានបុគ្គលិកសរុប ១២.២៤១នាក់កំពុងបម្រើការងារនៅក្នុង ២៦៤សាខាគ្រប់ខេត្ត-រាជធានីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣.១.២ ទស្សនវិស័យ និងបេសកកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី

ទស្សនវិស័យ៖ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជនាំមុខក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុតជូនដល់សាធារណជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងសហគមន៍។

បេសកកម្ម៖ បេសកកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី គឺផ្តល់ជូនសហគ្រិនខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យមនិងសាធារណជននូវមធ្យោបាយក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ដើម្បីលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅឱ្យប្រសើរឡើងដោយអនុវត្តឱ្យបាននូវនិរន្តរភាពនិងបង្កើននូវអត្ថប្រយោជន៍ជូនដល់ភាគហ៊ុនិកកម្មករនិយោជិកព្រមទាំងសហគមន៍ទាំងអស់។ យើងប្រកាន់ខ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលការណ៍សីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈ សង្គម ច្បាប់ និងបរិស្ថាន ប្រកបដោយកម្រិតខ្ពស់បំផុត។



អគ្គនាយក្ស អេ ស៊ី លីដា
អ - អភិសមាចារ អភិវឌ្ឍន៍ អច្ឆរិយៈ
ស-សុខភាព សម្ភាព សីលធម៌
ល-លឿនទាន់ចិត្ត លទ្ធផលល្អ លើសលប់
ដ-ដឹងយល់ ដុះដាល ដល់គោលដៅ

៣.១.៤ តារាងទិន្នន័យ

យោងតាមអាជ្ញាប័ណ្ណលេខ ០១/BIS ដែលចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ និងយោងតាមការអនុម័តលេខ០៥២ដែលចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៤ ដោយ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ធនាគារបានបង្កើនដើមទុនជាហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបរបស់ខ្លួនពី ៤លានដុល្លារអាមេរិកទៅ ១៣ លានដុល្លារអាមេរិកដែលតំណាងឱ្យ១៣លានហ៊ុនធម្មតាដែលហ៊ុននីមួយៗមានតម្លៃ១ដុល្លារអាមេរិក (២០០២៖ ១០ដុល្លារអាមេរិក) ។

ការបង្កើនដើមទុន (ដុល្លារអាមេរិក)

ល.រ	កាលបរិច្ឆេទ	ដើមទុន	ល.រ	កាលបរិច្ឆេទ	ដើមទុន
១	តុលា ២០០០	៤.០០០.០០០	២	ធ្នូ ២០០៣	១៣.០០០.០០០
៣	តុលា ២០០៦	៣០.០០០.០០០	៤	ធ្នូ ២០០៧	៥០.០០០.០០០
៥	វិច្ឆិកា ២០០៨	៦០.០០០.០០០	៦	មិថុនា ២០០៩	៦៨.១៥០.០០០
៧	មិថុនា ២០១១	៧៨.៣៧២.៥០០	៨	ធ្នូ ២០១១	៨៨.៣៧២.៥០០
៩	ឧសភា ២០១២	១១៣.១៦៩.៥៦០	១០	ឧសភា ២០១៣	១៨៥.៦៧១.៨៥៧
១១	មិថុនា ២០១៤	២២៥.៥៣៥.៦០៥	១២	មិថុនា ២០១៥	២៦៥.៧២៦.០៥០
១៣	មិថុនា ២០១៦	៣០៧.៧៦៣.៩១១	១៤	សីហា ២០១៧	៣៥៨.៥៤៤.៩៥៦
១៥	កញ្ញា ២០១៨	៣៩៥.២២៤.១០៥	១៦	មិថុនា ២០១៩	៤២៨.៨១៨.១៥៤
១៧	ឧសភា ២០២១	៤៣៣.១៦៣.០១៩			

ភាគហ៊ុននៅថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣

ភាគហ៊ុន	ភាគរយនៃកម្មសិទ្ធិ	ភាគទុនជាសាច់ប្រាក់		ចំនួនភាគហ៊ុន
		រៀល (គិតជាពាន់)	អាមេរិក	
AFT	២៧,២៩៩០%	៤៧២.៩៩៥.៩៦៨	១១៨.២៤៨.៩៩២	១១៨.២៤៨.៩៩២
ភាគហ៊ុនិកសាធារណៈ	១៨,៤៤០២%	៣១៩.៥០៥.៣២៤	៧៩.៨៧៦.៣៣១	៧៩.៨៧៦.៣៣១
SMBC	១៨,០៦៦៩%	៣១៣.០៣៧.២៤០	៧៨.២៥៩.៣១០	៧៨.២៥៩.៣១០
COFIBRED	១២,១២៧១%	២១០.១២០.៨៩២	៥២.៥៣០.២២៣	៥២.៥៣០.២២៣
ORIX	១២,១២៧១%	២១០.១២០.៨៩២	៥២.៥៣០.២២៣	៥២.៥៣០.២២៣
ភាគហ៊ុនិកដែលធ្វើនិយ័តកម្ម ពីក្រុមហ៊ុន អេស អេ ភីអិលស៊ី	៥,៧៥២៣%	៩៩.៦៦៧.២៣២	២៤.៩១៦.៨០៨	២៤.៩១៦.៨០៨
NHTPE Rumdul	៣,៥០០០%	៦០.៦៤២.៨២៤	១៥.១៦០.៧០៦	១៥.១៦០.៧០៦
TMF	១,៤៤៨៥%	២៥.០៩៨.៣២៨	៦.២៧៤.៥៨២	៦.២៧៤.៥៨២
TFSF	១,២៣៨៨%	២១.៤៦៣.៣៧៦	៥.៣៦៥.៨៤៤	៥.៣៦៥.៨៤៤
សរុប	១០០%	១.៧៣២.៦៥២.០៧៦	៤៣៣.១៦៣.០១៩	៤៣៣.១៦៣.០១៩

៣.១.៥ គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិសវនកម្មផ្ទៃក្នុង



លោកស្រី គឹម សុធារី គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

ជនជាតិខ្មែរ កើតក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ១៩៦៥ ។ លោកស្រីបានចូលបម្រើការជាមួយអេស៊ីលីដាចាប់តាំងពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៤។ ក្នុងមុខតំណែងជាគណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង លោកស្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំថ្ងៃរបស់ធនាគារព្រមទាំងប្រតិបត្តិផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង។ ដើម្បីធានាឱ្យបានឯករាជ្យភាពនៃមុខងារជាសវនកម្មផ្ទៃក្នុង លោកស្រីជាអ្នករាយការណ៍ផ្ទាល់ទៅគណៈកម្មាធិការសវនកម្មនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។ លោកស្រីត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការសវនកម្មដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន និងពន្យល់ពីបញ្ហានានាទាក់ទងនឹងវិសាលភាព និងគោលបំណងរបស់គណៈកម្មាធិការ។ លោកស្រីគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំក្រុមសវនកម្មផ្ទៃក្នុងដែលមាន២នាយកដ្ឋាន និង៤ការិយាល័យដូចជា ៖

- នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង
- នាយកដ្ឋានសវនកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា
- ការិយាល័យសវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
- ការិយាល័យសវនកម្មប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម
- ការិយាល័យសវនកម្មឥណទាន
- ការិយាល័យរបាយការណ៍សវនកម្ម

៣.១.៦ គោលនយោបាយ

ធនាគារអេស៊ីលីដាដូចជាធនាគារដទៃទៀតដែរ គឺមានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ឱ្យបុគ្គលិកប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ទាំងនោះរួមមាន៖ សម្រាប់ថ្ងៃចន្ទដល់សុក្រ (បើកបម្រើចាប់ពីម៉ោង ៨:០០ព្រឹក ដល់ ៥:០០ល្ងាច) មានបើកបម្រើគ្រប់សេវាកម្មរបស់ធនាគារទាំងអស់។

៣.២ ដំណើរការនៃការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

៣.២.១ ផែនការសវនកម្ម

ការប្រតិបត្តិសវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវបានកំណត់ដោយផែនការសកម្មភាពជាក់ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្មដើម្បី អនុម័តការអនុវត្តផែនការសវនកម្ម ការទំនាក់ទំនងពិភាក្សាលទ្ធផលសវនកម្ម ការផ្តល់របាយការណ៍សវនកម្ម និង តាមដានវិធានការកែតម្រូវរបស់ថ្នាក់គ្រប់គ្រង។

ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំឆ្នាំ ២០២១ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃហានិភ័យដ៏ ទូលំទូលាយដើម្បីស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រធនាគារដើម្បីកំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវគោលបំណងសវនកម្ម និងវិសាលភាពនៃ គម្រោងកិច្ចនីមួយៗ។ គណៈកម្មាធិការសវនកម្មបានអនុម័តផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំឆ្នាំគួបផ្សំដោយថវិកាសមស្រប ដើម្បីគាំទ្រដល់សកម្មភាពសវនកម្មរួមទាំងធនធានមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងជំនាញ។

ផែនការសកម្មភាពសវនកម្មឆ្នាំ២០២១ ត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការសវនកម្មរួមមានគម្រោងកិច្ច សវនកម្មត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលការណ៍ ចំនួន ៥៥ សវនកម្មអង្កេតប្រតិបត្តិការចំនួន ៣៨ និងសវនកម្មប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានវិទ្យាចំនួន ១៨ ត្រូវប្រតិបត្តិគ្រប់សវនដ្ឋានទាំងអស់ក្នុងធនាគាររួមមាន ការិយាល័យកណ្តាល និងកម្រិតសាខា ដោយអនុវត្តទៅតាមប្រធានបទសវនកម្មដូចជា សវនកម្មគ្រប់គ្រងហានិភ័យ សវនកម្មធនធានមនុស្ស សវនកម្មគ្រប់គ្រង ការិយាល័យ សវនកម្មឥណទាន សវនកម្មធនាគារឌីជីថល សវនកម្មកោសល្យវិច័យ សវនកម្មសន្តិសុខព័ត៌មានវិទ្យា សវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ សវនកម្មហានិភ័យទីផ្សារ សវនកម្មក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យសន្ទនីយភាព សវនកម្មប្រតិបត្តិការ នៅបញ្ជី និងសវនកម្មប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

បញ្ហាសំខាន់ៗត្រូវបានកំណត់ច្បាស់លាស់នៅក្នុងរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងដើម្បីផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់ គ្រប់គ្រងរៀបចំកែលម្អឱ្យបានសមស្រប និងទាន់ពេលវេលា ដូចជាការអភិវឌ្ឍគោលការណ៍ គោលការណ៍ប្រតិបត្តិ និង នីតិវិធីព្រមទាំងពង្រឹង និងហ្វឹកហ្វឺនដល់ថ្នាក់គ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធ។ របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងសរុប ប្រចាំខែត្រូវបានរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងចម្លងជូនទៅថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ដែលខ្លឹមសារនៃ របាយការណ៍រួមមានផែនការសកម្មភាពក្នុងការពង្រឹងដោយថ្នាក់គ្រប់គ្រងដើម្បីធ្វើការតាមដានការកែតម្រូវការរកឃើញ។

៣.២.២ ប្រតិបត្តិការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងយ៉ាងរឹងមាំតាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោល ការណ៍ នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះការពារហានិភ័យ និងសម្រាប់អនុវត្តការប្រតិបត្តិ ប្រចាំថ្ងៃឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ធនាគារមានចនាសម្ព័ន្ធនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងច្បាស់លាស់ ដូចជាក្រុមប្រឹក្សា ភិបាលមានភារកិច្ចដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងអនុលោមតាមច្បាប់ប្រកាសនិងបទប្បញ្ញត្តិ។ ថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់មានតួនាទីប្រតិបត្តិតាមគោលនយោបាយដែលអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលតាមរយៈការដាក់ ចេញនូវគោលការណ៍ប្រតិបត្តិនីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំ និងតាមដានត្រួតពិនិត្យការប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិ

តាមមានការកិច្ចដោយឯករាជ្យក្នុងការគាំទ្រការគ្រប់គ្រង និងការការពារហានិភ័យអនុលោមបទបញ្ញត្តិ និងត្រួតពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រតិបត្តិតាមរួមទាំងតាមដានយន្តការកែតម្រូវ។ ភាពរឹងមាំនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងនិងការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំត្រូវបានធានាតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានធានាតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មដោយក្រុមហ៊ុនសវនកម្មឯករាជ្យ។

សកម្មភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរួមមានការងារស្វ័យចំនួនបីប្រភេទដែលប្រកបដោយវិធីសាស្ត្រអនុវត្តលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងមាននិយមន័យច្បាស់លាស់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងទស្សនវិស័យនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងប្រតិបត្តិការធនាគារ មានដូចជា៖

- ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលការណ៍៖ គឺការធ្វើសវនកម្មលើការអនុវត្តគោលការណ៍ គោលការណ៍ប្រតិបត្តិនីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗតាមរយៈការធ្វើតេស្តប៉ាន់គំរូសវនកម្មដើម្បីផ្តល់នូវការធានាដ៏មានប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ញត្តិ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះទប់ស្កាត់កាត់បន្ថយហានិភ័យ ។
- សវនកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មាន៖ គឺជាការធ្វើសវនកម្មលើទិន្នន័យ និងសុវត្ថិភាពប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យារួមមានការប្រើប្រាស់ការរក្សាការសម្ងាត់ និងភាពទូលំទូលាយនៃទិន្នន័យដើម្បីផ្តល់ការធានានូវភាពជឿទុកចិត្ត និងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យព័ត៌មានវិទ្យា។
- សវនកម្មអង្កេតប្រតិបត្តិការ៖ គឺជាការត្រួតពិនិត្យលម្អិតឱ្យបានហ្មត់ចត់លើប៉ាន់គំរូសវនកម្មដែលមានសញ្ញាណនៃការក្លែងបន្លំទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅដើម្បីផ្តល់ការធានានូវការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងរឹងមាំការពារការក្លែងបន្លំ ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ និងការពារធនធនទ្រព្យសកម្មរបស់ធនាគារ ។

៣.២.៣ ការចេញរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងអ្នកគ្រប់គ្រងមានដូចជា៖

- របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងដែលត្រូវបានកំណត់ដោយផែនការសកម្មភាពជាក់ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ដើម្បីអនុម័តការអនុវត្ត ផែនការសវនកម្ម ការទំនាក់ទំនងពិភាក្សាលទ្ធផលសវនកម្ម ការផ្តល់របាយការណ៍សវនកម្ម និងតាមដានវិធានការកែតម្រូវរបស់ថ្នាក់គ្រប់គ្រង។
- សវនករផ្ទៃក្នុងចេញរបាយការណ៍ផ្ទៃក្នុងតាមគោលការណ៍ នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំនៃការការពារហានិភ័យក្នុងការប្រតិបត្តិការធនាគារប្រចាំថ្ងៃ។

- សវនករផ្ទៃក្នុងចេញរបាយការណ៍ និងផ្តល់អនុសាសន៍ច្បាស់លាស់ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្មនិងថ្នាក់គ្រប់គ្រង រួចកែលម្អតាមអនុសាសន៍ដែលមិនទាន់អនុវត្តពេញលេញ ត្រូវបន្តធ្វើសវនកម្មតាមដានយ៉ាងតិចពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ រួចរបាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម។

សវនករផ្ទៃក្នុងបានសម្រេចជោគជ័យ ដោយអនុវត្តបានយ៉ាងតឹងរឹងនូវមូលដ្ឋានរបាយការណ៍ដែលចេញដោយគណៈកម្មាធិការសវនកម្មគ្រប់ប្រធានបទនិងសវនដ្ឋាន ដើម្បីផ្តល់នូវយោបល់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើស្ថានភាពដំណើរការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិ ។

ក. ក្រមសីលធម៌របស់សវនករ

ក្នុងក្រមសីលធម៌របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគ្រប់គ្រងដោយ ១. អនុស្សរណៈ និងលក្ខន្តិកៈរបស់ធនាគារ ២. កិច្ចព្រមព្រៀងភាគហ៊ុននិក និង ៣. ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ការវិវត្តឥតឈប់ឈររបស់ធនាគារ គឺទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ដើម្បីធានាថាបទដ្ឋាននៃការអនុវត្តផ្ទៃក្នុងរបស់សាជីវកម្មត្រូវបានរក្សាក្នុងកម្រិតមួយខ្ពស់បំផុត។ ក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងៗរួមមានកិច្ចព្រមព្រៀងលើការផ្តល់សេវារបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតួនាទីមុខងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបញ្ជីរាយការណ៍ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងក្រមសីលធម៌របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបានរៀបចំដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ហើយតួនាទីទាក់ទងទៅនឹងប្រាក់លាភការ និងការចំណាយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានរៀបចំជាទម្រង់យ៉ាងច្បាស់លាស់។ សមាជិក-សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានចូលរួមវគ្គសិក្សាស្តីពីអភិបាលក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិដែលរៀបចំដោយវិទ្យាស្ថានអូស្ត្រាលីសម្រាប់អភិបាលក្រុមហ៊ុនដែលជាផ្នែកមួយនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ភិបាលដើម្បីបន្តអភិវឌ្ឍនូវជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន។

- កម្មករនិយោជិតគ្រប់រូបរបស់ធនាគារអេស៊ីលីជាស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងមួយយ៉ាងតឹងរឹងនៃក្រមសីលធម៌ដែលបានកំណត់ក្នុងអនុសញ្ញារួមការងារដោយគ្របដណ្តប់លើបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា ចរិតលក្ខណៈបុគ្គល ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នករួមការងារ អតិថិជន និងអ្នកគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មវិជ្ជាជីវៈ វិវាទលើផលប្រយោជន៍ ការទទួលយកអំណោយ ការសម្អាតប្រាក់ និងការបកអាត្រាតក់ហុសឆ្លង។ ឯកសារទាំងនេះបានត្រួតពិនិត្យសារឡើងវិញយ៉ាងទៀងទាត់ដោយគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងសម្របសម្រួលកិច្ចការច្បាប់ដើម្បីធានាថាវានៅតែមានសុពលភាពប្រើប្រាស់ និងទាន់សម័យ។
- សវនករផ្ទៃក្នុងមិនត្រូវចូលរួមក្នុងសកម្មភាព ឬទំនាក់ទំនងដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ឬដែលគិតថាអាចប៉ះពាល់ដល់ការវាយតម្លៃប្រកបដោយភាពមិនលំអៀងរបស់ខ្លួន និងអាចប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវទទួលយកអ្វីដែលអាចប៉ះពាល់ ឬដែលគិតថាអាចប៉ះពាល់ដល់ការវិនិច្ឆ័យតាមលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនត្រូវបង្ហាញរាល់ហេតុការណ៍ជាសារវន្តដែលសវនករដឹងថាប្រសិនបើមិនបង្ហាញនោះទេរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពដែលត្រូវបានពិនិត្យ និងខុសពីការពិត។

ខ. ស្តង់ដាសេវាកម្ម

ក្នុងការធ្វើសវនកម្ម សវនករត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្តង់ដារសវនកម្ម។ នៅក្នុងពិភពលោកប្រព័ន្ធសវនកម្ម
អន្តរជាតិមានពីរគឺ៖

- US GAAS (US Generally Accepted Auditing Standard) ស្តង់ដារសវនកម្មនេះរៀបចំឡើងដោយ US SAB (US Standard Auditing Board)¹ ISA (International Standard on Audit) ស្តង់ដារសវនកម្មនេះរៀបចំ និងកំណត់ដោយ IAPC (International Auditing Practice Committee) នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាស្តង់ដារសវនកម្មនេះមានឈ្មោះហៅថា CSA (Cambodia Standard on Auditing)*¹ CSA មានទ្រង់ទ្រាយ និងក្រោមរូបភាព ISA រៀបចំនិងកំណត់ដោយ NAC (National Accounting Council) ។
- IAAS (Internal Auditing and Assurance Standard) អ៊ូកីផលីតី គឺ IAASS (Internal Auditing and Assurance Standard Board) ស្ថិតនៅក្រោមចំណុះរដ្ឋាភិបាល (IFAC) ។

- IAAS (Internal Auditing and Assurance Standard) អ្នកដំណើរការគឺ IAASS (Internal Auditing and Assurance Standard Board) ស្ថិតនៅក្រោមចំណុះរដ្ឋាភិបាល (IFAC) ។

៣.៣ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ភីអិលស៊ី

៣.៣.១ សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

សារសំខាន់នៃសវនកម្ម (Important of Auditing)

- ជួយដល់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គភាពកាន់តែមានគុណភាព
- បង្កើតបានជាយន្តការតាមដានមួយសម្រាប់អង្គភាពក្នុងការស្វែងរកនូវកំហុសខុសឆ្គងដោយចេតនាក្តី និងអចេតនាក្តី
- ធានាបាននូវការគោរពតាមច្បាប់លិខិតបទដ្ឋាននានាដែលបានអនុម័តដោយ BOD
- ជួយជំរុញការអនុវត្តតាមគោលនយោបាយរបស់អង្គភាពឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនិងទទួលបាននូវលទ្ធផលខ្ពស់
- ការពារទ្រព្យសម្បត្តិ និងកាត់បន្ថយនូវចំណាយដែលគ្មានប្រសិទ្ធភាព
- កាត់បន្ថយការក្លែងបន្លំ និងអំពើពុករលួយក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្ម
- ទទួលបានប្រសិទ្ធភាពលើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម
- ធ្វើឱ្យសាធារណជនជឿទុកចិត្តលើធនាគារតាមរយៈសវនករ
- កែតម្រូវចំណុចខ្វះចន្លោះរបស់ធនាគារ និងកាត់ត្រាត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដាគណនេយ្យ
- ងាយស្រួលក្នុងការរកទុនពីខាងក្រៅដើម្បីវិនិយោគក្រុមហ៊ុនបន្ថែម
- កសាងទំនុកចិត្តរវាងម្ចាស់ភាគហ៊ុន
- ជួយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងបានល្អ
- ជួយវាយតម្លៃពន្ធ អាជ្ញាធរពន្ធវាយតម្លៃពន្ធលើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណេញដែលគណនាដោយសវនករ
- រៀបចំផែនការអនាគត រាល់របាយការណ៍ដែលបានធ្វើសវនកម្មជាការពិត និងត្រឹមត្រូវ
- ជួយក្រើនរំលឹកទៅដល់បុគ្គលិក ជាពិសេសបុគ្គលិកផ្នែកសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងគណនេយ្យករឱ្យមានភាពហ្មត់ចត់ក្នុងការបំពេញការងារ និងអនុវត្តន៍ទៅតាមស្តង់ដារជាប់ជានិច្ច

- បង្កើតបានជាយន្តការតាមដានមួយសម្រាប់អង្គភាពក្នុងការស្វែងរកនូវកំហុសខុសឆ្គងដោយចេតនាក្តី និងអចេតនាក្តី

- ធានាបាននូវការគោរពតាមច្បាប់លិខិតបទដ្ឋាននានាដែលបានអនុម័តដោយ BOD

- ជួយជំរុញការអនុវត្តតាមគោលនយោបាយរបស់អង្គភាពឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនិងទទួលបាននូវលទ្ធផលខ្ពស់

- ការពាររុក្ខជាតិ និងកាត់បន្ថយនូវចំណាយដែលគ្មានប្រសិទ្ធភាព

- កាត់បន្ថយការក្លែងបន្លំ និងអំពើពុករលួយក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្ម

- ទទួលបានប្រសិទ្ធភាពលើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម

- ធ្វើឱ្យសាធារណជនជឿទុកចិត្តលើធនាគារតាមរយៈសវនករ

- កែតម្រូវចំណុចខ្លះចន្លោះរបស់ធនាគារ និងកត់ត្រាត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ

- ងាយស្រួលក្នុងការរកទុនពីខាងក្រៅដើម្បីវិនិយោគក្រុមហ៊ុនបន្ថែម

- កសាងទំនុកចិត្តរវាងម្ចាស់ភាគហ៊ុន

- ជួយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងបានល្អ

- ជួយវាយតម្លៃពន្ធ អាជ្ញាធរពន្ធវាយតម្លៃពន្ធលើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណេញដែលគណនាដោយសវនករ

- រៀបចំផែនការអនាគត រាល់របាយការណ៍ដែលបានជើសវនកម្មជាការពិត និងត្រឹមត្រូវ

- ជួយក្រើនរំលឹកទៅដល់បុគ្គលិក ជាពិសេសបុគ្គលិកផ្នែកសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងគណនេយ្យករឱ្យមានភាពហ្មត់ចត់ក្នុងការបំពេញការងារ និងអនុវត្តន៍ទៅតាមស្តង់ដារជាប់ជានិច្ច

បន្ថែមពីនេះទៀតធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី បានរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រ ទូទាំងសកលលោក ជាពិសេសនៅអឺរ៉ុប សហរដ្ឋអាមេរិក និងអាស៊ី ដើម្បីគាំទ្រដល់ធនាគារក្នុងការផ្តល់ប្រភព មូលនិធិរយៈពេលវែង។

ធនាគារនៅតែបន្តពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើន និងបានបង្កើនធនាគារដៃគូក្រៅ ប្រទេសថ្មីៗជាច្រើនបន្ថែមទៀតដើម្បីពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន។ នាដំណាច់ឆ្នាំ ២០២០ ធនាគារ មានធនាគារដៃគូចំនួន ២៧៤ នៅក្នុងចំណោម ៤៤ ប្រទេស។ លើសពីនេះទៀតធនាគារមានចំណែកទីផ្សារ លើសលប់ក្នុងការគ្រប់គ្រងគណនីរបស់ធនាគារ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុកព្រមទាំងផ្តល់សេវាផ្ទេរប្រាក់ដល់ ស្ថាប័នទាំងនោះនៅទូទាំងប្រទេស។

ធនាគារក៏បានរៀបចំ និងអនុវត្តបានទាំងស្រុងតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្ទៃក្នុងតម្រូវការ បទប្បញ្ញត្តិ និងកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងម្ចាស់បំណុលនានា។

៣.៣.២ ហានិភ័យសវនកម្ម

ហានិភ័យសវនកម្ម គឺជាហានិភ័យទាំងឡាយណាដែលបង្កប់នៅក្នុងរបាយការណ៍ផ្សេងៗហើយដែល សវនករត្រូវតែរុករកឱ្យឃើញដើម្បីកាត់បន្ថយវាឱ្យនៅរួមតូចតាមវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ។ ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សវនករត្រូវតែកំណត់ហានិភ័យសវនកម្ម ១% ៥% និង ១០%។ ជាទូទៅហានិភ័យសវនកម្មកើតចេញពី ប្រភពបី៖

- ប្រភពក្រៅអង្គភាព (Inherent Risk)
- ប្រភពពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងអង្គភាព (Control Risk)
- ប្រភពពីក្នុងអង្គភាពស្ថិតក្នុងទីកំបាំង (Detection Risk)

៣.៣.៣ សមីការហានិភ័យសវនកម្ម

វាកើតឡើងតាមរយៈការផ្តុំចូលគ្នាជាលក្ខណៈផលគុណ។

$$AR=IR \times CR \times DR$$
$$\Rightarrow DR= AR / IR \times CR$$

៣.៣.៤ ការកំណត់ទំហំជាសវនកម្ម

សារវន្តគឺជាខ្នាតសម្រាប់វាស់កំហុសអចេតនា និងចេតនា។ សារវន្ត គឺជាទំហំមួយដែលត្រូវបានកំណត់ ដោយគោលនយោបាយសវនកម្ម។ ទំហំសារវន្តត្រូវបានគេចាត់ទុកជាទំហំមួយដែលធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ ដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់អ្នកប្រើប្រាស់។ ដូច្នេះកំហុសអចេតនាក្តី ចេតនាក្តីមិនអាច មានទំហំធំជាងទំហំនេះបានទេ។ ជាទូទៅគេកំណត់ទំហំសារវន្តពី ១% ១០%

M> Benefit to users
M=> Benefit to users
=>Note: M (Materiality)

៣.៣.៥ វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរស្នាក់ចាប់ហានិភ័យសវនកម្ម

វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរស្នាក់ចាប់ហានិភ័យសវនកម្មមាន៖

១-វិធីសាស្ត្របែកគេទៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (Test of control)

- ការយល់ដឹងពីអាជីវកម្មរបស់អង្គភាពមួយ (Business Acknowledge of an Entity)
- វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរទៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង (Test of Control)

២-វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរលំអិត (Substantive tests)

- វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរទៅលើការធ្វើគណនេយ្យកម្ម (Test of Transaction)
- វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរទៅលើសមតុល្យគណនី (Test of Balance)
- វិធីសាស្ត្រវិភាគ (Analytical Procedure)

នៅពេលធ្វើសវនកម្ម សវនករត្រូវតែប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រទាំងប្រាំនេះដើម្បីស្នាក់ចាប់ហានិភ័យទាំងឡាយដែលកើតមាននៅក្នុងអង្គភាពរងសវនកម្ម។

៣.៣.៦ កស្មតាងសវនកម្ម

គឺជាកស្មតាងនានាដែលសវនករប្រមូលបានក្នុងពេលធ្វើសវនកម្មសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដល់ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន(Opinion)។ ជាទូទៅត្រូវតែមានលក្ខណៈបីយ៉ាង៖

- Sufficiency គឺមានបរិមាណគ្រប់គ្រាន់។
- Competency គឺមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ។
- Consistency គឺមានលក្ខណៈស៊ីគ្នាគ្រប់ប្រភព។

នៅពេលធ្វើសវនកម្ម សវនករត្រូវតែប្រមូលកស្មតាងបណ្តើរ និងឆែកឆេរបណ្តើរ។ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី គឺផ្តល់ជូនសហគ្រិនខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យម និងសាធារណជននូវមធ្យោបាយក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ដើម្បីលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅឱ្យប្រសើរឡើងដោយអនុវត្តន៍ឱ្យបាននូវនិរន្តរភាព និងបង្កើននូវអត្ថប្រយោជន៍ជូនដល់ភាគទុនិក កម្មករនិយោជិក ព្រមទាំងសហគមន៍ទាំងអស់។ យើងប្រកាន់ខ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលការណ៍សីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ សង្គម ច្បាប់ និងបរិស្ថានប្រកបដោយកម្រិតខ្ពស់បំផុត ។

៣.៣.៧ សមាសភាពទាំង៥យ៉ាងនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង

ក្នុងអង្គភាពមួយការគ្រប់គ្រងចាត់ចែង និងដឹកនាំសកម្មភាពដើម្បីឱ្យអាជីវកម្មបានល្អ និងសម្រេចតាមគោលបំណងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងត្រូវប្រកាន់យកនូវសមាសភាពទាំង៥យ៉ាងដូចជា៖

1-Control Environment: សមាសភាពទី១ផ្ដោតសំខាន់លើចរិតលក្ខណៈរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង វាជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងគ្រប់ដណ្តប់លើធាតុផ្សេងៗទៀតនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ។ នៅក្នុង Control Environment មានលក្ខណៈ៤ផ្សេងទៀតដូចខាងក្រោម៖

- Integrity and ethical value of the client's management
- Commitment to Competence
- Audit Committee or BOD
- Management philosophy and operating style
- Organizational Structure
- Assignment of authority

2-Risk Assessment/Management: គ្រប់សហគ្រាសមិនថាតូចធំឬ ប្រភេទណាក៏ជួបហានិភ័យជាច្រើនប្រភេទទាំងក្នុងនិងក្រៅក្តារទាំងអស់នេះ គឺកើតដោយសារការប្រែប្រួលនូវសេដ្ឋកិច្ចឧស្សាហកម្មស្ថានភាពនេះប្រតិបត្តិការឥតឈប់ឈរ។ ហេតុដូច្នេះអ្នកគ្រប់គ្រងកំណត់ និងរកដំណោះស្រាយរៀបចំវិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនោះឱ្យនៅកម្រិតតូចបំផុតដែលទទួលយកបាន។

3-Control Activities: មានលក្ខណៈ៥យ៉ាងគឺ

- ការបែងចែកភារកិច្ចអោយបានត្រឹមត្រូវ
- ការអនុម័តដ៏សមស្របទៅលើប្រតិបត្តិការ និងសកម្មភាព
- ឯកសារ និងកំណត់ត្រាត្រូវអោយមានគ្រប់គ្រាន់
- គ្រប់គ្រង ថែរក្សាទុកដាក់ទ្រព្យ និងកំណត់ត្រា
- ត្រួតពិនិត្យដោយឯករាជ្យឡើងវិញ

4-Internal and Communication: អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវយល់ដឹង និងទទួលព័ត៌មានពីគ្រប់ប្រភពទាំងខាងក្រៅ និងខាងក្នុងដើម្បីវិភាគពិចារណា។

5-Monitoring: អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវតែមានប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យមួយចាំបាច់ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវ Internal Control Policies & Procedures ដែលកំពុងអនុវត្ត និងកែសម្រួលឬបន្ថែមបន្ថយទៀត។

ជំពូកទី៤
ការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

ជំពូកទី៤

ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

ចំណុចដែលមាននៅក្នុងធនាគារអេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី គឺសុទ្ធតែបានបង្ហាញនូវការអភិវឌ្ឍ ការសិក្សា ចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ខ្លួន ចំណែកឯប្រធានបទដែលបានបង្ហាញអំពី ការធ្វើសវនកម្មលើប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី ដែលសវនកររកឃើញក៏បានបង្ហាញពីចំណុចខ្លាំង និង ចំណុចខ្សោយមួយចំនួនផងដែរ។ ដើម្បីធានាឱ្យមានការរកឃើញកំហុសរបស់អ្នកប្រតិបត្តិទាំងពីរ យ៉ាងគឺ កំហុសចេតនា និងអចេតនា។

ជាធម្មតាការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយលើការអនុវត្តការងារសវនកម្ម គឺជាការវិភាគដែល មានសារៈសំខាន់បំផុតក្នុងការវាយតម្លៃវាស់វែងពីដំណើរការ និងសកម្មភាពរបស់ប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងដើម្បី បន្ថែមតម្លៃឱ្យធនាគារមានការរីកចម្រើនទៅមុខបន្តទៀត។ ជាពិសេសទៅទៀត ដើម្បីឱ្យការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនោះ ខ្ញុំសូមលើកយកចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយមួយចំនួនរួមមាន៖

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង

- ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃហានិភ័យទូលំទូលាយ ដើម្បីស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រធនាគារ ដើម្បីកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវគោលបំណងសវនកម្ម និង វិសាលភាពនៃគម្រោងកិច្ចនីមួយៗ។
- គណៈកម្មាធិការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងបានអនុម័តផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំឆ្នាំគួបផ្សំដោយចរិកា សមស្រប ដើម្បីគាំទ្រដល់សកម្មភាពសវនកម្មរួមទាំងធនធានមនុស្ស ការអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និង ជំនាញ។
- សកម្មភាពនៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរួមមានការងារស្នូលបីប្រភេទដែលប្រកបដោយវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត លក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ (ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលការណ៍ សវនកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មាន និងសវនកម្មអង្កេត ប្រតិបត្តិការ)។
- ជួយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងបានយ៉ាងល្អប្រសើរ (បន្ទាប់ពីមានសវនករធ្វើសវនកម្មជាប្រចាំធ្វើឱ្យ បុគ្គលិកនៅក្នុងអង្គភាពធ្វើសកម្មភាពទៅតាមគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់អង្គភាពបានត្រឹមត្រូវ)
- ក្រើនរំលឹកទៅដល់បុគ្គលិក ជាពិសេសបុគ្គលិកផ្នែកសវនកម្មផ្ទៃក្នុងឱ្យមានភាពហ្មត់ចត់ក្នុងការបំពេញ តួនាទីការងារ និងអនុវត្តទៅតាមស្តង់ដារ (បុគ្គលិកទាំងអស់ត្រូវបានទទួលការអប់រំបន្ថែមជាប្រចាំធ្វើ យ៉ាងណាឱ្យមានកម្រិតយល់ដឹងកាន់តែខ្ពស់ ក្នុងមុខជំនាញសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនិងអនុវត្តទៅតាមស្តង់ដារ ទទួលបានការទុកចិត្តកាន់តែខ្លាំង)។
- របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងត្រូវផ្តល់យោបល់ជូនថ្នាក់គ្រប់គ្រងរៀបចំកែលម្អឱ្យបានសមស្របនឹងទាន់ ពេលវេលា (រាល់របាយការណ៍សវនកម្មដែលមានកំណត់កំហុសកើតឡើងដោយចេតនាឬអចេតនាត្រូវ តែ ត្រួតពិនិត្យនិងរាយការណ៍ជូនអ្នកគ្រប់គ្រង ដើម្បីរកដំណោះស្រាយនិងវិភាគរាល់ចំណុចខ្វះខាតរួច ធានាឱ្យបាននូវស្តង់ដារគុណភាព សមស្របតាមពេលវេលាជាក់ស្តែង)។

៤.២ វិភាគលើចំណុចខ្សោយ

- សវនករមានរយៈពេលខ្លីនិងពុំមានបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចុះទៅត្រួតពិនិត្យឯកសារនៃរបាយការណ៍ក្រុមហ៊ុន (សវនករមានរយៈពេលត្រឹមតែ ៨-១០ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះក្នុងការចុះទៅត្រួតពិនិត្យ ម៉្យាងវិញទៀតប្រសិនបើមិនមានបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ ការត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍ក្រុមហ៊ុនក៏មិនបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅតាមផែនការនិងពេលវេលាជាក់ស្តែង) ។
- ការថយចុះនៃគណនីប្រាក់បញ្ញើមានរយៈពេលវែងរបស់ធនាគារ (ដោយសារតែប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងនៅ មានភាពទន់ខ្សោយ ខ្វះបុគ្គលិកដែលមានជំនាញក្នុងការផ្តល់ព្រឹត្យាយោបល់ដល់អតិថិជនឱ្យមានការយល់ ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ខ្លួន) ។
- ក្រុមហ៊ុនពុំមានប្រព័ន្ធតាមដានការព្យាករណ៍សេដ្ឋកិច្ច ធ្វើឱ្យមានភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងការប៉ាន់ស្មានសេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្ន (តាំងពីមានការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននៅក្នុងបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនកំពុងជួបវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចធ្លាក់ចុះ ដែលផ្តល់ផលប៉ះពាល់ដល់កត្តានយោបាយ កត្តាសេដ្ឋកិច្ច និងកត្តាសង្គមធ្វើឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងធ្វើការព្យាករណ៍តាមដានសេដ្ឋកិច្ចពុំមានភាពច្បាស់លាស់) ។

ជំពូកទី៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជំពូកទី៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងស្វែងយល់អំពីចំណុចខ្លាំងនិងចំណុចខ្សោយ និងការវាយតម្លៃ ជាទូទៅលើដំណើរការប្រតិបត្តិការរបស់ប្រធានសវនករធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី និងយោងទៅតាមនីតិវិធី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ប្រធានបទនោះយើងអាចធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបានថា៖

ប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានគោរពទៅតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដាក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការការងារសវនកម្មទៅតាមគោលនយោបាយដោយស្របទៅតាមស្ថាន ភាពទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា។ ទោះបីជាពេលខ្លះប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងមានចំណុចខ្វះខាតក៏ដោយ ប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងនៅតែមានលទ្ធភាពក្នុងការរកនីតិវិធីដោះស្រាយយ៉ាងសមហេតុផល ដោយធ្វើការដោះ ស្រាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងតាមរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារបើមានការចាំបាច់ និងមានការទាក់ទងនាយកដ្ឋានរបស់ សវនកម្មផ្ទៃក្នុងដោយផ្ទាល់ដើម្បីសុំអនុសាសន៍ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលបានកើតឡើង។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាផ្នែកមួយដែលមាន តួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជំរុញគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់ដើម្បីធ្វើឲ្យធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សម្រេចនូវ លទ្ធផល និងមានប្រសិទ្ធភាព។ ប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុង ជាផ្នែកមួយដែលមិនអាចខ្វះបានព្រោះវាដំណើរការ ប្រតិបត្តិការទាំងអស់របស់ធនាគារត្រូវបានត្រួតពិនិត្យសង្កេត និងអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍នីតិវិធីរបស់ ធនាគារ អាចចាត់ទុកជាផ្នែកមួយដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបន្ថែមតម្លៃនិងរក្សានូវព័ត៌មានសម្ងាត់ជូន ធនាគារទាំងមូល សម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ ដូច្នេះដើម្បីសម្រេចបាននូវការទទួល ខុសត្រូវដ៏សំខាន់នោះប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងក៏ត្រូវអនុវត្តការងារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ផងដែរ។

តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងសង្កេតឃើញថាប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ីបានធ្វើការកែប្រែនៅចំណុចខ្វះខាតចន្លោះមួយចំនួនដូចជា៖ ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ទៀតទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃការធ្វើសវនកម្ម ជៀសវាងប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុងរកឃើញនូវបញ្ហាដែលកើតឡើង ធ្វើឱ្យបញ្ហាទាំងនោះអាចមានហានិភ័យដល់ប្រតិបត្តិការ។

៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍

ក្រោយពីបានធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីការគ្រប់គ្រងសេវាកម្ម និងផលិតផលរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី រួចមកបានបង្ហាញឲ្យឃើញថាធនាគារ អេស៊ីលីដា ជាធនាគារមួយដែលបានចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាច្រើនបំផុត និងបានផ្តល់ការងារដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាផងដែរ។ ដោយលោកអ្នកដឹង រួចមកហើយថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានផ្តល់នូវឥណទានយ៉ាងច្រើនដល់ប្រជាជនកម្ពុជាដើម្បីបង្កើតនូវមុខ ជំនួញ ការជួញដូរ ការរកស៊ីការវិនិយោគ ក៏ដូចជាការពង្រីកនូវអាជីវកម្មផ្សេងៗដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាក់ចំណូលមាន ការកើនឡើង។

ដោយសារតែមានប្រភពដើមទុនដ៏ល្អដូចជាធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី នេះហើយទើបធ្វើឱ្យប្រជាជនកម្ពុជាមានជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើងហើយសេដ្ឋកិច្ចជាក់លាក់ឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍផងដែរ។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនេះធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏នៅមានចំណុចខ្វះខាតផងដែរ។ ដូច្នេះហើយ ដើម្បីឱ្យសេវាកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា កាន់តែមានភាពរលូន និងកាន់តែប្រសើរឡើងថែមមួយកម្រិតទៀត ពួកយើងខ្ញុំសូមផ្តល់អនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- សវនករមានរយៈពេលខ្លីនិងពុំមានបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចុះទៅត្រួតពិនិត្យឯកសារនៃរបាយការណ៍ក្រុមហ៊ុន ធនាគារអេស៊ីលីដាគួរតែយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមលើបុគ្គលិកផ្នែកសវនកម្មឱ្យមានសក្តានុពល និងជំនាញច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងបន្ថែមបុគ្គលិកឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តប្រតិបត្តិការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។
- ការថយចុះនៃគណនីប្រាក់បញ្ញើមានរយៈពេលវែង ធនាគារគួរតែមានប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅកាន់អតិថិជនដើម្បីឱ្យអតិថិជនបានយល់កាន់តែច្បាស់អំពីសេវាកម្មនិងផលិតផលរបស់ខ្លួន។
- ការព្យាករណ៍សេដ្ឋកិច្ច មានភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងបរិយាកាសសេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្ន ធនាគារគួរតែមានប្រព័ន្ធតាមដាន និងយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានជិតដល់នូវស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនាពេលបច្ចុប្បន្នជាចម្បង។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផ្ទាល់ដោយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចអំឡុងពេលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ ធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ហើយក៏មិនទាន់អាចងើបឡើងវិញបានល្អ ប្រសើរគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ បន្ថែមពីនេះដើម្បីគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយ របាយការណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនយ៉ាងសកម្ម ភាពបត់បែន រហ័ស និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ជាពិសេសការគ្រប់គ្រងអត្រាការប្រាក់ និងអត្រាប្តូរប្រាក់ប្រកបដោយភាពសុខដុម និងសមហេតុផល។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

ឯកសារទាំងនេះបានដកស្រង់តាមរយៈឯកសារមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

1. បានមកពី ការសាកសួរសាស្ត្រាចារ្យដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើនឆ្នាំនៃ វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា
2. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សារណា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្យា ជំនាន់ទី១៧ ទំព័រទី៥-៦
3. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សារណា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្យា ជំនាន់ទី១៧ ទំព័រទី៦-៧
4. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សៀវភៅរូបិយវត្ថុ និងធនាគារ បោះពុម្ពលើកទី៥ ឆ្នាំ២០១៩ ទំព័រទី៥៦
5. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សៀវភៅរូបិយវត្ថុ និងធនាគារ បោះពុម្ពលើកទី៥ ឆ្នាំ២០១៩ ទំព័រទី៥១-៥៦
6. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: សារណា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី រៀបរៀងដោយ សិស្សច្បងឈ្មោះ សោម វិទ្យា ជំនាន់ទី១៧ ទំព័រទី ៧-៨
7. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម ភាគទី១ បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ ទំព័រ៣៧
8. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសារណា ជំនាន់ទី១៧ ទំព័រទី ៨-១០
9. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម ភាគទី២ បោះពុម្ពលើកទី១១ ឆ្នាំ២០២៤ ទំព័រ ១៩-២០
10. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម ភាគទី១ បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ ទំព័រ៣៧-៣៨
11. វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅសវនកម្ម ភាគទី១ បោះពុម្ពលើកទី១០ ឆ្នាំ២០២៣ ទំព័រ
12. https://www.google.com/search?client=ms-android-oppo-rev1&sca_esv=01c6b6c64d473f5a&sxsrf=ADLYWIKSfa28LYwEJYp1muRovSnRXAIfuA:1721130547124&q=history+of+internal+control+system&udm=2&fbs=AEQNm0A8uJfrJhRJHRkw5nXBpXxezd2WRBS-gdhkIkRZYk9AzsS-0Wpn-U-qRloJclvUbzb7DL3a9jBb6DTdjUhY9zYF-WNIKYgmahaCvIeUclVJRZx0D6_RRmUjcmPyqtB_2EtWiQ9nwnDkMPwe5EAdibQePH3cQZxI-vaYylOOs8JEcGodAdD5OJgAglvzx8XwuCcdZz6UIzcTlcPQZrkksip-QyszifErz8le8-TZgNQKwtPNO6I5P0hmaioxaN2QUArt3bPm&sa=X&ved=2ahUKewjx_v32vquHAXVKIFYBHdYaDycQtKgLegQIBxAB#vhid=-9sFwUGXXeXjaM&vssid=mosaic
13. <https://search.app/6xjipT3jJnVH71vn7>
14. <https://khemsarith.wordpress.com/2016/10/04/-banking-definitions/>
15. https://www.nbc.gov.kh/about_the_bank/history_of_nbc.php
16. https://sereyoudom.com.kh?page_id=1939

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ



របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០២១



ប្រភព: <https://www.acledasecurities.com.kh> > ...PDFរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១

ទស្សនៈ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជនាំមុខក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុត ជូនដល់សាធារណជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ។

បេសកកម្ម

បេសកកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺផ្តល់ជូនសហគ្រិនខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យម និង សាធារណជន នូវមធ្យោបាយក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងធនធានហិរញ្ញវត្ថុឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បី លើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅឱ្យប្រសើរឡើង ដោយអនុវត្តឱ្យបាននូវនិរន្តរភាព និងបង្កើននូវអត្ថប្រយោជន៍ជូនដល់ ភាគហ៊ុនិក កម្មករនិយោជិត ព្រមទាំងសហគមន៍ទាំងអស់ ។ យើងប្រកាន់ខ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលការណ៍សីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈ សង្គម ច្បាប់ និងបរិស្ថាន ប្រកបដោយកម្រិតខ្ពស់បំផុត ។

ប្រភព:https://www.acledabank.com.kh/kh/khm/bp_annualreport របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២១

សវនករផ្ទៃក្នុង

លោកស្រី គឹម សុធារី

គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិដាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង



ជនជាតិខ្មែរ កើតក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ១៩៦៥ ។ លោកស្រីបានចូលបម្រើការងារជាមួយ អេស៊ីប៊ីដា ចាប់តាំងពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៤ ។ ក្នុងមុខតំណែងជាគណៈប្រធាននាយិកា ប្រតិបត្តិសវនកម្មផ្ទៃក្នុង លោកស្រីទទួលបានបន្ទុកគ្រប់គ្រងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និង សវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រចាំថ្ងៃរបស់ធនាគារ ព្រមទាំងប្រតិបត្តិផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ។

ដើម្បីធានាឱ្យបានឯករាជ្យភាព នៃមុខងារជាសវនកម្មផ្ទៃក្នុង លោកស្រីជា អ្នករាយការណ៍ផ្ទាល់ ទៅគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម នៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ លោកស្រី ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំជាលេខារបស់ គណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ជាបន្តបន្ទាប់ និងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន និងពន្យល់ពីបញ្ហានានាទាក់ទងនឹងវិសាលភាព និងគោលបំណងរបស់គណៈកម្មាធិការ ។

លោកស្រីគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំក្រុមសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ដែលមាន ២ នាយកដ្ឋាន និង ៤ ការិយាល័យ ដូចជា៖ នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង នាយកដ្ឋានសវនកម្ម ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ការិយាល័យសវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ការិយាល័យសវនកម្មប្រឆាំង ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរកម្ម ការិយាល័យសវនកម្មឥណទាន និង ការិយាល័យរបាយការណ៍សវនកម្ម ។

ទំនួលខុសត្រូវផ្សេងទៀតរបស់លោកស្រី រួមមានជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ធនាគារ អេស៊ីប៊ីដា ឡាវ ។

លោកស្រីទទួលបានអនុបណ្ឌិតផ្នែកធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងបានបញ្ចប់ ការសិក្សាពីវិទ្យាស្ថានអូស្ត្រាលីសម្រាប់អភិបាលក្រុមហ៊ុន (GAICD) ។

• លោក ឈីរ សំណាង
នាយកការិយាល័យសវនកម្មប្រឆាំង
ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន
ភេរកម្ម

• លោក សុក ហៃ
នាយកដ្ឋានខ្ពស់ការិយាល័យ
របាយការណ៍សវនកម្ម

• លោក សុខ ពិសិដ្ឋ
នាយកប្រតិបត្តិសវនកម្មប្រព័ន្ធ
ព័ត៌មានវិទ្យា

• លោកស្រី គឹម សុធារី
គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិ
ដាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

• លោក ចាត ឌីណុត
នាយកប្រតិបត្តិអភិវឌ្ឍន៍
សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

• លោក ទុំ សុខចំរើន
នាយកការិយាល័យ
សវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

• លោក ចាន់ ប៊ុនរុក្ខា
នាយកការិយាល័យ
សវនកម្មឥណទាន





ក. សង្ខេបអំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ឬគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានយកចិត្តទុកដាក់លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យតាមដានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ដើម្បីធានាបាននូវសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ចំពោះធនាគារ ។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា រួមមាន ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ការវាយតម្លៃ ការកាត់បន្ថយ និងការត្រួតពិនិត្យតាមដាន ហានិភ័យ ដែលត្រូវអនុវត្តនៅគ្រប់ផ្នែកអាជីវកម្មរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា។ លើសពីនេះទៀត ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានការគាំទ្រដ៏រឹងមាំដោយរចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចហានិភ័យ ដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តស្របទៅតាម “ម៉ូដែលខ្សែបន្ទាត់ទាំងបី” ។ រចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចហានិភ័យ បានចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីការទទួលខុសត្រូវ ឯករាជ្យភាព ការរាយការណ៍ ទំនាក់ទំនង និងតម្លាភាព សម្រាប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ។ ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ គឺមាននៅគ្រប់កម្រិតនៃកម្មវិធីនិយោជិតរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ដែលនេះជាវិធីសាស្ត្រនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យទៅតាមមុខងារ និងតួនាទី ព្រមទាំងបង្កើតឱ្យមានដំណើរការត្រួតពិនិត្យជាផ្លូវការ តាមរយៈការត្រួតពិនិត្យតាមមុខងារ និងតួនាទីដែលខ្លួនទទួលខុសត្រូវ និងការត្រួតពិនិត្យដោយអ្នកឯករាជ្យ ។ ថ្នាក់គ្រប់គ្រងនីមួយៗ ទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងហានិភ័យនៅក្នុងផ្នែករបស់ខ្លួន ព្រមទាំងតម្រូវឱ្យថ្នាក់គ្រប់គ្រងទាំងអស់ត្រូវតែយល់ដឹង និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យជាសារវន្តដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងអាជីវកម្ម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ។

ខ. សង្ខេបអំពីប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង

ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងយ៉ាងរឹងមាំតាមរយៈដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះការពារហានិភ័យ និងសម្រាប់អនុវត្តការប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ធនាគារមានរចនាសម្ព័ន្ធនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងច្បាស់លាស់ ដូចជាក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានភារកិច្ចដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង អនុលោមតាមច្បាប់ ប្រកាស និងបទប្បញ្ញត្តិ។

ថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់មានតួនាទីប្រតិបត្តិតាមគោលនយោបាយ ដែលអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលតាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ប្រតិបត្តិ នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំ និងតាមដានត្រួតពិនិត្យការប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិតាមមានភារកិច្ចដោយឯករាជ្យក្នុងការគាំទ្រការគ្រប់គ្រងនិងការពារហានិភ័យអនុលោមបញ្ញត្តិ និងត្រួតពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រតិបត្តិតាមរូបវន្តតាមដានយន្តការកែតម្រូវ។ ភាពរឹងមាំនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងនិងការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំត្រូវបានធានាតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនិងភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានធានាតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មដោយក្រុមហ៊ុនសវនកម្មឯករាជ្យ ។

គ. ការធ្វើសវនកម្ម

១. សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

១.១ កាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សវនករផ្ទៃក្នុង

សវនកម្មផ្ទៃក្នុងមានតួនាទីតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃមុខងារត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងនិងការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍ នីតិវិធី និងសេចក្តីណែនាំការពារហានិភ័យក្នុងប្រតិបត្តិការធនាគារប្រចាំថ្ងៃ។ សវនកម្មផ្ទៃក្នុងមានភារៈរៀបចំផែនការសវនកម្ម ប្រតិបត្តិសវនកម្ម និងរាយការណ៍ផ្ទាល់ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ។

គ្រប់បញ្ហាអាកប្បកិរិយតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មត្រូវមានរបាយការណ៍ និងអនុសាសន៍ច្បាស់លាស់ផ្តល់ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងថ្នាក់គ្រប់គ្រង។ រាល់ការកែលម្អតាមអនុសាសន៍មិនទាន់បានអនុវត្តពេញលេញ ត្រូវបន្តធ្វើសវនកម្មតាមដានយ៉ាងតិចពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ ព្រមទាំងរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ។

សវនកម្មផ្ទៃក្នុងដឹកនាំគ្រប់គ្រងការប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃដោយគណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង ដែលមានភារៈជាលេខាធិការ និងទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម ។

គណៈកម្មាធិការសវនកម្មមានតួនាទីតាមដាន វាយតម្លៃ ជ្រើសរើស ចាត់តាំង និងបញ្ឈប់គណៈប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង ។

១.២ ការតែងតាំង និងការដកហូត/ការលាលែងតំណែងរបស់ប្រធាន និង/ឬអនុប្រធានសវនករផ្ទៃក្នុង

ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ តំណែងគណៈប្រធាននាយិកា/នាយិកាប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង មិនមានការតែងតាំងថ្មី ឬការលាលែងឡើយ។

- ការដកស្រង់ចេញពីឯកសារសវនកម្មទូទៅនៅក្នុង Internet and Google



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

பெரியகோட்டை அருகே
பெரியகோட்டை அருகே

မိမိတို့အဖို့အကျိုးရှိစေ

ଜୋଡ଼କଲେକାହାଣୀ

श्रुतं

အာရုံကြွယ်ကြွယ်ဝဝိဗ္ဗိက္ခုသ



គោលនយោបាយស្តីពីការគ្រប់គ្រងទំនៀម

က. စာအုပ်အစီရင်ခံစာ

ច្បាប់ស្តីពីសវនកម្មនៃប្រជាជនអាចប្រកាសឡើយ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ជាច្បាប់សវនកម្មសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០០ និងគន្លឹះក្បួនដីកាប្រើប្រាស់ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃសវនកម្មថ្មីក្នុងគោលបំណងបង្កើនស្ថាប័ន និងសហប្រាសសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលសវនកម្ម ៥០ អង្គប្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ តម្រូវឱ្យស្នូល ស្ថាប័ន និងសហប្រាសសាធារណៈនីមួយៗបង្កើត និងគ្រប់គ្រងជាប្រចាំក្នុងសវនកម្មថ្មីក្នុង និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ផ្ទៃក្នុងសមស្របមួយ ។

គោលនយោបាយស្តីពីការគ្រប់គ្រងឆ្នៃក្នុង ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ជាដំបូងដល់ ក្រសួង ភ្នាក់ងារ និងសហគ្រាសសាធារណៈ នៅក្នុងការវាយតម្លៃ និងការវិនិច្ឆ័យប្រសិនបើ ប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រងឆ្នៃក្នុង និងសកម្មភាពឆ្នៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។ ព្រាក់ដឹកនាំកំពូលបានអនុវត្ត ការគោរពនយោបាយនេះ សំដៅទៅលើការវាយតម្លៃនិងអំពីការគ្រប់គ្រងឆ្នៃក្នុង ដែលបានធ្វើនៃ មុខងារគ្រប់គ្រងឆ្នៃក្នុង ជំរុញឲ្យគណនេយ្យភាព និងរដ្ឋបាលវិទ្យុសាសនាសាធារណៈកាន់តែរឹងមាំជាងមុន ប្រសិនបើ ។

យោងទៅលើការបោះឆ្នោត ក្នុងការបោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង ដែលក្រុម
 ប្រឹក្សាភិបាលក្រុងបានជ្រើសរើស ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង
 ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុងប្រឹក្សាភិបាលក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង
 ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុងប្រឹក្សាភិបាលក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុង ។

១. សេវាជំនួយការសម្ភាសន៍ស្តីពីការប្តូរភេទផ្ទៃក្នុង

អង្គការសហប្រជាជាតិក៏បានជួយប្រគល់ គ្នាផង ដល់សហគ្រាសសាងសង់នេះ មន្ត្រី
និងប្រធានការប្រតិបត្តិប្រគល់ផ្ទៃពួង ប្រមាណមនុស្សនាករជាង៤៤០ នាក់ឱ្យបានស្របតាមការ
តាមដានរបស់ខ្លួនដោយស្របច្បាប់ ។ ក្នុងកំឡុងពេលប្រតិបត្តិការសាងសង់នោះនេះ ១៥
អាយុកាលនៃការប្រគល់ផ្ទៃពួង និងនៅពេលចាក់ប្រគល់ឱ្យដំណើរការនៃការ
ប្រតិបត្តិ ។ ការសរុបនេះនេះ នាចារ្យចំពោះដំណើរការទាំងអស់ ទាំងពួងផ្សារប្រជាជន
នៃសហគ្រាស សម្រាប់សង្គមយុវជន និងមនុស្សយុវជន ។

ក. ចំណាត់ថ្នាក់នៃការងារប្រចាំថ្ងៃ

[illegible]



វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី

ដំណើរការនិងទីតាំងវិធីសាស្ត្រវគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦

រៀបចំដោយ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

1



III. ការអនុវត្តសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

ក. សេចក្តីផ្តើម

ខ. ពិហាសនៃការអនុវត្តសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

1. ស្វែងយល់អំពីដំណើរការ
2. វាយតម្លៃហានិភ័យក្នុងដំណើរការ
3. វិភាគលើសមិទ្ធកម្មនៃដំណើរការ និងក្នុងត្រួតពិនិត្យ
4. វាយតម្លៃការវាស់វែងដំណើរការ និងការគាំទ្រក្នុងត្រួតពិនិត្យ
5. ប្រមូល និងវាយតម្លៃភស្តុតាងសវនកម្ម
6. ការកត់ត្រាការងារសវនកម្ម
7. បំពេញទម្រង់លើកតុលាការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

រៀបចំដោយ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

58



II. ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

ក. សេចក្តីផ្តើម

ខ. ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

១. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសវនកម្ម (SAP)

២. ផែនការសវនកម្មប្រចាំឆ្នាំ (AAP)

៣. ផែនការចុះសវនកម្ម (Audit Assignment Plan)

រៀបចំដោយ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

21

ប្រភព៖ អគ្គនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ